

RÈGISTRAR-SE

ENTRAR

DONAR-SE
DE BANDA

PROTEGIR LA TEVA PRIVACITAT
I CONTROLAR LES TEVES DADES

Un recurs per al professorat

Elaborat per l'Oficina del Comissionat per a la Protecció de Dades d'Irlanda

Adaptat per les agències / autoritats de Protecció de Dades d'Espanya i de les comunitats autònomes de Madrid, Catalunya i Euskadi.

Datuak Babesteko
Euskal Bulegoa
Agencia Vasca de
Protección de Datos

De l'obra original

Redacció i edició:

Oficina del Comissionat
per a la Protecció de Dades
Canal House, Station Road, Portarlinton, Co
Laois, Irlanda
LoCall: 1890 252 231
Tel: +353 57 868 4800
Fax: +353 57 868 4757
A/e: info@dataprotection.ie
Web: www.dataprotection.ie

Publicat per:

Oficina del Comissionat
per a la Protecció de Dades
ISBN: 978-0-9557 187-0-0
S'autoritza la reproducció material d'aquest
recurs per a fins educatius.
© Oficina del Comissionat per a la Protecció
de Dades 2007.
Tot i que s'ha procurat garantir l'exactitud
de la informació recollida en aquest recurs,
l'Oficina del Comissionat per a la Protecció de
Dades declina tota responsabilitat legal per
qualsevol error o omissió.

D'aquesta obra adaptada

Redacció, edició adaptada i publicació:

Agència Espanyola de Protecció de Dades:

www.agpd.es

Carrer Jorge Juan, 6

28001 Madrid

Telèfon: + (34) 901 100 099

Fax: + (34) 912 663 517

ciudadano@agpd.es

Agència de Protecció de Dades de la Comunitat de Madrid:

www.apdcm.es

Gran Vía 43, plantes 3 i 10

28013 Madrid

Telèfon: + (34) 917 209 738

Fax: + (34) 917 209 745

apdcm@madrid.org

Autoritat Catalana de Protecció de Dades

www.apd.cat

Carrer Llacuna, 166, 7a planta

08018 Barcelona

Telèfon: + (34) 935 527 800

Fax: + (34) 935 527 830

apdcat@gencat.cat

Agència Basca de Protecció de Dades:

www.avpd.es

www.kontuzdatos.info

Carrer Beato Tomás de Zumárraga, 71, 3r

01008 Vitòria - Gasteiz

Telèfon: + (34) 945 016 230

Fax: + (34) 945 016 231

avpd@avpd.es

S'autoritza la reproducció material d'aquest recurs per a fins educatius.

Disseny, maquetació i Il·lustracions:

Hélice creativos, Vitòria-Gasteiz

Dipòsit Legal: B-7612-2012

Contingents

Agraïments 5

Sobre aquest recurs 6

Introducció 7

UNITAT 1 9

Què és la privacitat? 12

Privacitat a la llar 13

El Gran Germà 15

Fama i privacitat 19

UNITAT 2 27

Privacitat com a dret humà 30

El cens de població 36

Protecció de dades 40

UNITAT 3 49

Drets i responsabilitats 52

Processant dades personals 53

Dades especialment sensibles 60

Edat per donar el consentiment 64

Sol·licituds d'accés a les dades 67

Casos d'estudi 69

UNITAT 4 77

Adolescents que faciliten les seves dades 80

Un dia en la vida de l'Helena 82

Vigilància 86

TV digital interactiva 89

Compres: cel o infern 91

Llocs web de xarxes socials 93

RFID: generant ones 96

Biometria 98

APÈNDIX (Guia de continguts legals) 103

Introducció 105

Legislació europea 108

Legislació estatal 109

Legislació autonòmica 110

Jurisprudència 114

DADES DE CONTACTE 116

AGRAÏMENTS⁰

L'Oficina del Comissionat per a la Protecció de Dades vol agrair a les institucions següents la seva col·laboració i el permís per reproduir el material:

La secció irlandesa d'Amnistia Internacional, el Fons Anna Frank a Basilea, l'Oficina Central d'Estadística, el Consell Irlandès per a les Llibertats Civils, el Consell Nacional de Tecnologia en l'Educació, l'Oficina del Comissionat d'Informació, el Consell de Premsa d'Irlanda, el diari The Scotsman.

Així mateix, l'Oficina del Comissionat per a la Protecció de Dades vol donar les gràcies a Deirdre Phelan, professora del centre docent d'ensenyament secundari St Kieran's College de Kilkenny, per l'elaboració d'alguns dels materials i exercicis pràctics, i també a Conor Harrison, coordinador nacional per a la CSPE (Educació Cívica, Social i Política) del Servei de Suport de Segon Grau (Departament d'Educació i Ciència).

Així mateix, volem donar les gràcies als següents centres docents, que van acceptar posar en pràctica aspectes del programa de comunicacions d'aquesta Oficina amb alumnes de 12-18 anys durant un període de prova el 2007:

Coláiste Íosagáin, Portarlinton, Co Laois.

Coláiste Naomh Cormac, Kilcormac, Co Offaly.

Patrician College, Ballyfin, Co Laois.

St Mary's Secondary School, Edenderry, Co Offaly.

Mountmellick Community School, Co Laois.

Ard Scoil Chiaráin Naofa, Clara, Co Offaly.

Ardscoil Rath Iomgháin, Rathangan, Co Kildare.

⁰ **Aquests agraiments ja són presents a l'edició original d'aquest material educatiu de l'Oficina del Comissionat per a la Protecció de Dades d'Irlanda.**

Respecte de l'edició adaptada d'aquest recurs educatiu, les agències i autoritats de Protecció de Dades que han participat en l'adaptació volen mostrar el seu agraiment a les institucions següents:

Al Govern Basc i, en particular, al Departament d'Educació, Universitats i Recerca per la seva col·laboració en la revisió i la valoració de l'adequació dels materials educatius.

SOBRE AQUEST RECURS FORMATIU

Aquest programa educatiu està dissenyat com un recurs per sensibilitzar i reflexionar sobre el valor de la privacitat i la importància de la protecció de dades personals, i escau utilitzar-lo en aquelles matèries o assignatures en què es consideri adequat introduir aquests conceptes, així com en les sessions de tutoria i d'orientació escolar. El professorat no té necessàriament per què aplicar aquest recurs en la seva totalitat, de principi a fi, amb el seu alumnat. El programa tracta aspectes relacionats amb els conceptes de drets i responsabilitats i amb la legislació. La intenció és que el professorat seleccioni elements d'aquest recurs, juntament amb altres recursos educatius, durant els cursos de l'Educació Bàsica, Primària i Secundària, en els quals s'imparteixen les assignatures d'Educació Èticocívica, Educació per a la Ciutadania i els Drets Humans, Tecnologies o Informàtica, entre d'altres.

No obstant això, animem que es doni un ús intercurricular a aquest recurs, ja que es pot adaptar per utilitzar-lo en altres assignatures de cursos de secundària i batxillerat, indistintament.

INTRODUCCIÓ

La presa de consciència respecte de la privacitat i la necessitat de protegir les dades personals, com un aspecte de la ciutadania, està relacionada amb el foment d'altres valors i actituds positives, com ara la preocupació pels drets humans i pel bé comú i el respecte de la llei. Així mateix, un dels objectius principals consisteix a ser conscients de com la tecnologia pot influir en la privacitat de les persones.

El concepte de la protecció de dades està vinculat al sorgiment del dret a la privacitat, després de la Segona Guerra Mundial. En aquell moment, es va començar a prestar atenció als drets humans bàsics i a les llibertats fonamentals, cosa que va donar lloc a l'elaboració d'una sèrie de declaracions i cartes internacionals com, per exemple, la Declaració Universal dels Drets Humans (DUDH).

Des d'aleshores, s'han produït ràpids avenços tecnològics i, en conseqüència, hi ha hagut una creixent atenció al processament massiu de dades personals. La protecció de dades se centra a implantar les mesures necessàries per salvaguardar el tractament de dades personals, a través de mitjans diversos (per exemple arxius manuals, bases de dades, circuits tancats de televisió, bancs d'imatges i telecomunicacions mòbils). Actualment, la protecció de dades és un marc de lleis establert, tant a nivell estatal com mundial, que recull els principis bàsics que regulen la protecció de dades personals.

A la vista de les tecnologies emergents, molts països del món han constituït autoritats de control encarregades de controlar el desenvolupament de tot allò relacionat amb

la protecció de dades personals. Així, l'Agència Espanyola de Protecció de Dades (AEPD) supervisa el compliment de la Llei de Protecció de Dades a Espanya, mitjançant l'orientació i la investigació de possibles violacions de les lleis i oferint un espai on els particulars puguin presentar les seves queixes, en relació amb l'ús de les seves dades personals en situacions específiques. En l'àmbit de les seves competències, les agències de Protecció de Dades de la Comunitat de Madrid (APDCM), de Catalunya (APDCAT) i del País Basc (AVPD) controlen que les administracions públiques compleixin la normativa de protecció de dades quan, en l'exercici de les seves funcions, gestionen dades de caràcter personal.

Així mateix, aquestes agències de Protecció de Dades col·laboren en l'àmbit europeu i internacional participant en una àmplia varietat de fòrums, grups de treball i seminaris. És d'especial importància l'existència d'un grup de treball de la UE, compost per comissionats per a la Protecció de Dades de la Unió Europea, juntament amb una persona representant de la Comissió Europea. Aquest grup de treball, conegut com el Grup de Treball de l'Article 29, és un òrgan independent i disposa de competències d'assessorament a la Comissió Europea.

En aquest recurs, s'aborda el naixement de la protecció de dades com a fenomen independent dins de la privacitat en general. No obstant això, per tal d'estimular l'interès al voltant de la noció bàsica de la privacitat, molts dels treballs i les activitats que conté aquest material se centren en els aspectes fonamentals de la privacitat.

CONCEPTES CLAU

Aquest recurs està estructurat al voltant d'un enfocament conceptual que pretén aconseguir que els estudiants es converteixin en ciutadans i ciutadanes conscients, responsables i actius. La ciutadania és el concepte central del curs i el material que conté aquest recurs està lligat a dos dels seus conceptes clau: els de "**Drets i responsabilitats**" i "**Legislació**"; en abordar-los des de la perspectiva de la privacitat i la protecció de dades, s'espera aconseguir que l'alumnat adquireixi una nova visió del concepte de ciutadania activa.

Aquest recurs està distribuït en quatre unitats principals. A cada unitat es descriu quins són els objectius, els conceptes, les actituds, els coneixements i les habilitats corresponents i s'ofereixen activitats, com a exercicis opcionals. Els apartats "Activitats de seguiment" i "Idees per a l'acció" s'inclouen com a opcions complementàries, juntament amb les activitats que es poden desenvolupar a classe.

- ➔ **Unitat 1:** té l'objectiu de servir d'introducció a la idea general de privacitat, començant en un entorn familiar per anar avançant cap a situacions menys convencionals, com ara el Gran Germà de la novel·la de George Orwell i les relacions entre fama i privacitat.
- ➔ **Unitat 2:** es mostren els antecedents de com la privacitat es va considerar com un dret humà.
- ➔ **Unitat 3:** tracta sobre la legislació relacionada amb la protecció de dades en un context nacional i global.
- ➔ **Unitat 4:** focalitza l'atenció en la tecnologia i les conseqüències de la innovació en la privacitat.

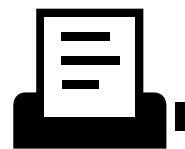
ACTIVITATS

S'utilitzen una sèrie de metodologies per a l'aprenentatge actiu, entre les quals hi ha les següents:

- ➔ Discussió estructurada
- ➔ Estudis de cas
- ➔ Gràfics
- ➔ Debats
- ➔ Representacions
- ➔ Escriptura creativa
- ➔ Estímuls visuals

PÀGINES PER A ESTUDIANTS

El símbol de fotocòpia (vegeu més avall) s'utilitza per indicar les pàgines que s'haurien de fotocopiar i distribuir entre l'alumnat.

UNITAT 1

QUÈ ÉS LA PRIVACITAT?

PRIVACITAT A LA LLAR

EL GRAN GERMÀ

FAMA I PRIVACITAT

OBJECTIUS

- ➔ 1. Comprendre el concepte de privacitat.
- ➔ 2. Examinar la clàssica situació del Gran Germà de la novel·la de George Orwell.
- ➔ 3. Analitzar la relació de la privacitat i la gent jove, utilitzant un context no convencional.
- ➔ 4. Prendre consciència sobre unes orientacions de bones pràctiques en relació amb la privacitat i els mitjans de comunicació.

CONEIXEMENTS

- ➔ Com pot definir-se la privacitat.
- ➔ Perills d'interferir o de violar el dret a la privacitat de la persona.
- ➔ Conseqüències de la supressió de la privacitat per a les persones que, a banda d'això, són materialment privilegiades.
- ➔ La privacitat és un dret humà.

CONCEPTES

- ➔ Drets i responsabilitats.
- ➔ Legislació.

HABILITATS

- ➔ Comunicació - discussió, debat, treball en grup, joc de rols, exercici d'escolta.
- ➔ Anàlisi - mitjans de comunicació, tires dibuixades, imatges i situacions.
- ➔ Escriptura creativa.

ACTITUDS I VALORS

- ➔ Desenvolupament del sentit de per què la privacitat és important i per què s'hauria de respectar.
- ➔ Consciència dels drets.

QUÈ ÉS LA PRIVACITAT?

Exploreu els aspectes següents amb els estudiants

EL DRET QUE ET DEIXIN EN PAU

La privacitat és el dret que et deixin en pau. A mesura que s'acosta la nit, passem les cortines de les nostres llars per impedir l'entrada de la foscor i encenem els llums. Una vegada que correm les cortines, les nostres activitats i els nostres moviments queden fora de la vista d'altres persones. Lògicament, sentim que aquest espai està reservat per a la família, les amigues i els amics. És el nostre espai privat.

DOCUMENTS PERSONALS

Així mateix, també volem que alguns dels nostres documents personals siguin privats -la major part de les famílies tenen una caixa o un arxiu on s'emmagatzemen documents pertanyents als diferents membres de la família com, per exemple, certificats de naixement, resultats acadèmics, escriptures de la casa o documents de matriculació del cotxe. No hi ha cap raó perquè altres persones vegin aquests documents i preferim guardar-los en un lloc segur.

PERTINENCES PERSONALS

Altres objectes que posseïm tenen un valor sentimental. En algunes ocasions, ens agrada tenir-los a la llar, per exemple fotos familiars, targetes d'aniversari, les dents de llet, flocs de cabell o títols acadèmics emmarcats. Exhibim aquests objectes per a satisfacció pròpia i per compartir-los amb la família, els parents i les visites.

La privacitat és el dret que et deixin en pau, a viure la teva pròpia vida amb les mínimes interferències. Aquest dret implica la facultat de disposar sobre l'ús que es fa de les teves pròpies dades.

PRIVACITAT A LA LLAR

Fotocopieu la pàgina següent i distribuïu-la a l'alumnat. Inicieu una discussió estructurada sobre la privacitat, utilitzant els estímuls visuals del diagrama.

OBJECTIU

Introduir l'alumnat en el tema de la privacitat, mitjançant l'anàlisi de dues imatges contraposades.

Utilitzant la metàfora de córrer les cortines al vespre, demaneu a la classe que reflexioni sobre una situació en què hi hagués gent mirant contínuament què fem dins de casa, sense poder impedir aquesta vigilància constant.

Així mateix, demaneu a l'alumnat que examini les dues escenes oposades (exterior / interior) representades a la pàgina següent.

Demaneu que reflexionin sobre com se sentirien, si es tractés de casa seva i una persona aliena pogués conèixer tot el que hi succeeix. I si aquesta persona pogués...

- ➔ Escoltar la conversa telefònica entre en Xavier i la seva promesa.
- ➔ Observar i fer una llista de tots els programes de televisió i DVD que veuen els membres de la família.
- ➔ Fer una ullada i fer una còpia electrònica dels àlbums de fotos familiars emmagatzemats a l'ordinador.
- ➔ Copiar les claus i els noms d'usuaris que permeten accedir al compte bancari de la família.
- ➔ Assabentar-se del secret de la Beatriz.
- ➔ Saber exactament la quantitat de diners en metàl·lic que té la família a casa a l'abast de la mà, per exemple en algun lloc de la cuina.

Quin és l'aspecte més preocupant d'aquesta situació, per a l'alumnat?

Finalment, demaneu-los que comparin aquesta situació de vigilància amb un robatori amb violació de domicili.

Analitzeu amb el vostre alumnat la idea següent:

Els lladres es colen a les cases i roben pertinences físiques o destrossen objectes. Però també interferir en la vida privada d'algú i descobrir-ne els hàbits, vigilar-ne les activitats i escoltar-ne les converses pot resultar perjudicial a llarg termini.

CONCLUSIONS

Pregunta: què és la privacitat?

Resposta: el dret que et deixin en pau.

Pregunta: qui s'hauria de preocupar per la seva privacitat?

Resposta: tothom.

UNITAT 1.2

ALUMNAT

La mare està carregant a Internet fotos familiars i, després, pensa fer algunes operacions bancàries a la xarxa.

Com a tresorer del club de futbol local, el pare està comptant els diners recaptats durant l'última col·lecta.

La Beatriz, de 13 anys, està xiuxiuejant un secret a la seva germana gran Ane, de 17 anys. Van acusar la Beatriz de robar en una botiga però, finalment, es van retirar els càrrecs. La Beatriz encara està preocupada perquè la gent de la botiga podria posar-se en contacte amb els pares.

En Xavier, de 16 anys, parla amb la seva promesa per telèfon mentre mira un partit de futbol a la televisió.

EL GRAN GERMÀ A LA NOVEL·LA DE GEORGE ORWELL

És important explicar als alumnes el terme “Gran Germà” i el seu origen. Per això, la imatge visual de la pàgina següent podria ser útil. Podeu fotocopiar-la i utilitzar-la en un retroprojector, o com diapositiva de PowerPoint.

George Orwell va reflectir un món dominat pel “Gran Germà”, en la seva famosa novel·la **1984**. En aquesta novel·la, publicada el 1949 després de la Guerra Civil Espanyola i la Segona Guerra Mundial, George Orwell va tractar de mirar cap al futur i descriure la visió d'una societat en la qual no existeix la llibertat individual per a “la militància del partit” i on l'Estat sotmet la ciutadania a una vigilància constant, utilitzant tecnologies sofisticades.

El terme Gran Germà té el seu origen en aquesta novel·la.

Imaginem-vos que el nostre país fos com el “Gran Germà” de George Orwell. Hi ha una vigilància constant i el govern vol saber-ho tot sobre cada persona.

El “Ministeri de la Veritat” (un departament del govern) difon propaganda amb l'objectiu d'inculcar a ciutadans i ciutadanes la manera de pensar que el govern vol. Per tot arreu hi ha cartells advertint que “EL GRAN GERMÀ T'ESTÀ MIRANT” i portar un diari en què revelem els nostres veritables sentiments podria ser motiu per a condemnar-nos a mort... Vivim en un país on se'ns pot acusar de “crim de pensament” per la “policia de control del pensament” i on, a més, és il·legal enamorar-se ...

UNITAT 1.3

ALUMNAT

UNITAT 1.3

PROFESSORAT

EL GRAN GERMÀ
A LA NOVEL·LA DE GEORGE ORWELL

OBJECTIU

- Motivar l'alumnat perquè reflexioni sobre les formes amb què un govern d'un altre tipus de societat o estat pot restringir les llibertats individuals, inclòs el dret a la privacitat.

Fotocopieu el full d'activitats de la pàgina següent i repartiu-lo.

ACTIVITAT RELACIONADA

- Demaneu a les alumnes i els alumnes que indiquin per escrit quin seria el seu major temor si el "Gran Germà" els estigués observant contínuament.
- Demaneu, també, que considerin si hi ha aspectes positius de tenir el "Gran Germà" rondant a prop.

Dividiu la classe en grups, perquè intercanviïn les seves opinions i pensaments.

ACTIVITAT RELACIONADA / DEURES

- Demaneu a l'alumnat que dissenyi un pòster o compngui un poema que representi el Gran Germà. El pòster pot ser un croquis, una imatge, un símbol, una fotografia, una imatge d'una revista, un gràfic, una tira dibuixada...
- Localitzeu passatges de la novel·la **1984** (disponible fàcilment a Internet) i seleccioneu-ne alguns capítols perquè els llegeixin. Així mateix, demaneu-los que reflexionin sobre les preguntes següents: es dona en la nostra societat actual alguna de les observacions o prediccions de George Orwell? Quin paper o funció exerceix la tecnologia en la novel·la **1984**?

ACTIVITAT 1

ALUMNAT

Imagina que haguessis de viure en les condicions que es descriuen a continuació. Qualifica en una escala d'1 a 10 les situacions següents, segons el grau de rigor en el control que consideris que existiria en cada cas. Per exemple, si creus que racionar la xocolata no és un problema greu, atorga només un 3 en l'escala de rigor. Totes les condicions tipus Gran Germà descrites en la taula següent s'han extret de la novel·la **1984** de George Orwell.

QÜESTIONARI

Context: Gran Germà

Qualificació (1-10)

Un helicòpter patrulla pel teu veïnat, tafanejant per les finestres i els jardins de les cases.

Escriure un diari està prohibit.

En cadascuna de les habitacions de casa teva hi ha col·locada una càmera, que grava contínuament tots els moviments de la teva família.

La xocolata està racionada. Has de presentar el carnet d'identitat per comprar-ne 15 grams al mes (mitja barra de xocolata).

Si tens un pensament negatiu sobre el govern, la "policia de control del pensament" podria arrestar-te i condemnar-te sense judici previ.

Una televisió de pantalla plana col·locada al saló de casa teva emet propaganda del govern les 24 hores dels set dies de la setmana. Es pot abaixar el volum una mica, però no es pot apagar ni canviar de canal.

Enamorar-se és delictes.

Et donen cupons de racionament per comprar roba per un valor de 3.000 l'any. Un pijama costa 600 cupons.

El govern "controla la realitat". La història es revisa contínuament. Si el govern decideix "no, això mai va succeir", es modifiquen els registres històrics. Sovint et preguntes si la teva memòria t'enganya.

ACTIVITAT 1.4

PROFESSORAT

FAMA I PRIVACITAT

OBJECTIU

- Estimular els estudiants a reflexionar sobre la privacitat, triant una situació que reflecteixi la cultura moderna actual, però que se centri en el dret a la vida privada dels ciutadans i les ciutadanes.

Les vides privades de les celebritats, la reialesa i altres figures públiques destacades són sovint el centre d'atenció dels mitjans de comunicació. Els paparazzi són la principal intrusió en la vida d'algunes d'aquestes celebritats. Quan la intrusió s'estén fins als seus familiars més propers, generalment aquests han de prendre mesures per protegir la seva privacitat

Nota: f fotocopieu el cas d'estudi de la pàgina següent, per distribuir-lo a classe. Expliqueu a l'alumnat que el cas de la princesa Carolina és un cas que crea precedent, no a causa de la celebritat involucrada, sinó perquè el cas va arribar fins al Tribunal Europeu de Drets Humans, que va fallar a favor de la princesa. Potser també els interressi saber que hi ha un altre cas similar en curs al Regne Unit, a causa d'unes fotos de JK Rowling, autora de les novel·les de Harry Potter, el seu marit i el seu nadó; fotos fetes, mentre passejaven, per una agència de premsa especialitzada en celebritats. JK Rowling va perdre el judici contra l'agència de premsa al Tribunal Superior, però està disposada a apel·lar contra aquesta decisió.

També poden esmentar-se altres casos relacionats amb la fama o la celebritat i la protecció de la vida privada. Així, Diana de Gal·les, exdona del príncep Carles d'Anglaterra, va perdre la vida a causa d'un accident de trànsit mentre periodistes de la premsa rosa la sotmetien a una persecució.

Nota: resolucions de l'Agència Espanyola de Protecció de Dades (AEPD) davant reclamacions de ciutadans referides a la difusió d'informació a Internet i en diversos mitjans de comunicació.

A Espanya hi ha diversos pronunciaments dels tribunals pel que fa a la col·lisió entre el dret a la informació i el

dret a l'honor, a la intimitat personal i familiar i a la pròpia imatge, tots ells drets fonamentals conforme a la nostra Constitució. És particularment destacable la doctrina del Tribunal Constitucional, que considera jutjar prevalent el dret a la informació, condicionant-ho "que la informació es refereixi a fets de rellevància pública, en el sentit que siguin noticiables, i a la informació sigui veraç".

Per la seva banda, l'AEPD ha tramitat diversos casos en què ha hagut de pronunciar-se sobre possibles col·lisions entre el dret fonamental a la protecció de dades i la llibertat d'expressió i determinar quin ha de prevaler. Per això, analitza factors com la naturalesa i finalitat de la informació, la seva veracitat, si hi ha interessos generals en l'obtenció d'aquesta informació i si és proporcional.

En aquest sentit, l'AEPD ha atorgat la prevalença del dret a la informació en moltes de les seves resolucions -essencialment, referides a la difusió de dades personals per mitjans de comunicació- quan la informació comunicada s'ha considerat proporcionada, veraç, de rellevància pública i referida a assumptes públics d'interès general. No obstant això, també s'ha pronunciat en sentit contrari en casos en què no s'han donat aquests criteris per atorgar la prevalença a la llibertat d'informació. Són destacables alguns casos en què l'AEPD ha resolt sancionar els que han publicat dades de terceres persones sense el seu consentiment en diversos llocs web, o d'altres en què ha tutelat el dret a cancel·lar imatges i altres dades personals en serveis com fòrums, xarxes socials, portals de vídeo i altres serveis de la societat de la informació.

Llegeix el cas d'estudi següent.

EL CAS DE LA PRINCESA CAROLINA

La princesa Carolina, princesa de Hannover i princesa de Mònaco, és la filla gran de l'estrella de cinema americana Grace Kelly.

Quan Grace Kelly va contraure matrimoni amb el príncep Rainier III de Mònaco, el 1956, va abandonar la seva carrera d'actriu i es va traslladar a Mònaco. La princesa Grace va estar permanentment en el punt de mira públic, fins que va morir tràgicament en un accident de trànsit el 1982. En aquells dies, els seus fills (la princesa Carolina, la princesa Estefania i el príncep Albert) ja s'havien convertit en el centre d'atenció dels mitjans de comunicació europeus. A finals de la dècada dels 90, la princesa Carolina va portar una sèrie de revistes alemanyes davant els tribunals, per la publicació d'unes fotografies en què apareixien ella, el seu marit i els seus fills fent diverses activitats com comprar, fer esport o sortir d'un restaurant. Els tribunals d'Alemanya van rebutjar la demanda interposada per prohibir a aquests mitjans de comunicació fotografiar la princesa, però van fallar a favor de no publicar certes fotografies dels seus fills.

Després de la decisió judicial, la princesa Carolina

va posar èmfasi en el seu dret personal a la privacitat i va portar el seu cas davant el Tribunal Europeu de Drets Humans a Estrasburg. Aquest Tribunal va resoldre que s'havia infringit el dret a la privacitat de la princesa Carolina, perquè en l'article 8 de la Convenció Europea de Drets Humans (1950) s'estipula que tota persona té dret al respecte de la seva vida privada i familiar, del seu domicili i de la seva correspondència.

La legislació espanyola:

La Constitució Espanyola, a l'article 18, garanteix el dret a l'honor, a la intimitat personal i familiar i a la pròpia imatge; reconeix la inviolabilitat del domicili, garanteix el secret de les comunicacions i, en particular, regula que la llei limitarà l'ús de la informàtica per garantir l'honor i la intimitat personal i familiar dels ciutadans i el ple exercici dels seus drets.

Així mateix, el dret a la privacitat està clarament recollit en la Declaració Universal dels Drets Humans (DUDH) redactada el 1948.

ACTIVITAT 1

ALUMNAT

Escapar dels paparazzi

Llegeix la situació que es descriu a continuació i completa l'exercici de la pàgina següent.

Imagina que ets el fill o la filla d'una parella de celebritats. Els mitjans de comunicació us persegueixen constantment a tu i a la teva família per aconseguir imatges vostres en llocs públics. Publiquen fotografies teves en família assistint a una estrena, de camí a l'escola amb els teus amics i amigues, jugant a futbol o sortint de nit al cinema o a una cita. És veritat que algunes vegades la teva vida és emocionant i té glamur, però la novetat de seguida s'esvaeix. Ara creus fermament que no hauries de suportar la persecució

dels paparazzi quan estàs fent les teves activitats quotidianes. Tampoc entens per què la teva família i el seu equip d'advocats han de malbaratar tant de temps i diners en despeses legals, intentant que els tribunals prohibeixin als paparazzi fer fotografies. Tot i que entens que hi ha gent a qui li agrada comprar revistes plenes de fotografies de celebritats i les seves famílies, vols que reflexionin sobre com t'afecta això. No obstant això, també reconeixes que filles i fills d'algunes celebritats busquen per activa i per passiva l'atenció dels mitjans de comunicació.

Durant l'últim any han aparegut publicades en diaris i revistes les següents fotografies teves i de la teva germana...

Els Oscar

Jugant al futbol

Plantada!

El fill adolescent de l'estrella tractat per experts a causa de l'acne

ACTIVITAT 1**PROFESSORAT****FAMA I PRIVACITAT****IDEES PER A L'ACCIÓ**

- ➔ Prenent com a base la situació descrita anteriorment, organitzeu una competició amb les declaracions que cada estudiant ha escrit a la premsa perquè el deixin en pau en format de poema, cançó o carta. Animeu-los perquè redactin escrits i els representin davant d'un jurat. Penseu premis per a diverses categories, així com un "premi absolut".

ACTIVITAT DE SEGUIMENT

- ➔ Porteu a classe una petita selecció de revistes conegudes en les quals apareguin celebritats, xafarderies i qüestions sobre moda. Dividiu la classe en grups perquè en cadascun s'examinin les publicacions conjuntament, a la recerca de fotografies de cantants, models, actrius i actors, futbolistes famosos i les seves famílies respectives.
Després, debateu al voltant dels aspectes següents (preneu nota de les conclusions, per comunicar-les al final del debat):
- ➔ De vegades, les cares dels fills i les filles de les celebritats que apareixen a les fotografies es mostren borroses (és a dir, desenfocades deliberadament); en altres imatges de publicacions similars, en canvi, les cares apareixen nítides. Segons la teva opinió, quin podria ser el motiu?
- ➔ Totes les fotografies que es fan a les celebritats i les seves filles i els seus fills són amb motiu d'aparicions oficials en actes públics?
- ➔ Què opines dels pares i les mares que signen una exclusiva amb una revista per permetre publicar fotografies en les quals apareix la família completa a casa?
- ➔ Mostra alguna revista més sensibilitat que les altres? O, en general, creus que totes les revistes es troben més o menys al mateix nivell?
- ➔ Sovint els retrats i les fotografies oficials són l'opció preferida de personalitats públiques destacades, com per exemple polítics i polítiques. Per què creus que la premsa no mostra gran interès a utilitzar aquest tipus d'imatges?

FAMA I PRIVACITAT

Informació addicional que es pot utilitzar o debatre a classe.

ESTÀNDARDS DE PRIVACITAT

En el sector dels mitjans de comunicació

En molts països europeus, indústria periodística i periodistes es reuneixen amb la resta d'agents implicats i acorden actuar seguint uns codis de conducta. En aquests codis s'estableixen normes per a una sèrie de comportaments, inclòs el relatiu a fotografiar menors. Aquestes normes no sempre es compleixen, però serveixen com a directrius.

Per exemple, la Federació d'Associacions de Periodistes d'Espanya ha aprovat un Codi Deontològic de la Profesió Periodística. En el seu article 4.d., parla del respecte al dret a la intimitat dels menors i, en l'article 6, es recull que, en particular, les persones que informen s'han d'abstenir d'entrevistar, fotografiar o gravar menors d'edat sobre temes relacionats amb activitats delictives o que s'emmarquen en l'àmbit de la privacitat.

Un altre exemple el trobem en un Manual d'Ètica Comparada, produït pel Centre de Competència en Comunicació per a l'Amèrica Llatina. Alguns dels valors i principis eticoprofessionals del periodisme, convalidats per grans diaris del món, aborden el tractament de menors (vegeu alguns fragments a la columna de la dreta).

MENORS

"Els mitjans de comunicació no haurien, per regla general, d'entrevistar o fotografiar menors de 16 anys sobre temes que es refereixin a la seva situació personal, en absència dels pares o un altre adult que els tingui al seu càrrec i sense el seu consentiment. No s'han d'abordar menors, ni fer-los fotografies quan estiguin a l'escola, sense el permís de les autoritats escolars". -BPRESS.

"Quan els menors siguin víctimes d'un delictes, els seus noms no es publicaran, llevat que les famílies n'hagin donat l'aprovació o que siguin àmpliament coneguts per l'opinió pública". -LE MONDE.

"Aquest diari no publica en els seus textos la identitat de persones menors de 18 anys, quan: a) són víctimes o autors de delictes o contravençions; b) es troben en estat d'abandonament o en perill material o moral". -CLARIN.

FAMA I PRIVACITAT

Informació addicional que es pot utilitzar o debatre a classe.

IDEES PER A L'ACCIÓ

Localitza i examina un cas de l'AEPD sobre la inserció d'un vídeo a Youtube, després de la gravació sense consentiment d'imatges d'un menor discapacitat. La ruta per localitzar-lo és www.agpd.es (secció Resolucions; Procediments Sancionadors i seleccionar **Inserció d'un vídeo a Youtube**; l'enllaç escurçat és <http://bit.ly/mYkIXA>).

Per iniciativa pròpia, l'AEPD va obrir una investigació arran de les informacions publicades en mitjans de comunicació, referides a la captació i posterior difusió, a través d'un conegut portal de vídeos, d'imatges en què diversos joves es burlaven d'un discapacitat psíquic (PS/00479/2008).

Les actuacions investigadores van concloure amb la declaració d'una infracció greu de la Llei orgànica de protecció de dades i la imposició d'una multa, de 1.500 euros, als responsables de la gravació i posterior publicació d'imatges d'una persona amb discapacitat psíquica, sense el seu consentiment.

En la seva resolució, l'AEPD posa de manifest que la captació i reproducció d'imatges de persones i la seva publicació accessible per a qualsevol usuari d'Internet estan **sotmeses al consentiment dels seus titulars**, sempre que en permetin la identificació i quan no es trobin emparades per l'exercici de les llibertats d'expressió i informació.

ACTIVITAT DE SEGUIMENT

- ➔ Un grup d'estudiants representarà una obra que té lloc en una sala d'un judici: els personatges són una parella de celebritats que han demandat la premsa per publicar unes fotografies en què estan de vacances amb els seus fills i filles.

UNITAT 2

**LA PRIVACITAT
COM A DRET HUMÀ**

EL CENS DE POBLACIÓ

PROTECCIÓ DE DADES

OBJECTIUS

- ➔ Aprendre com i per què la privacitat s'ha convertit en un aspecte molt valorat.
- ➔ Considerar la privacitat com un dret humà.
- ➔ Aprendre com va sorgir la legislació sobre la protecció de dades.

CONCEPTES

- ➔ Drets i responsabilitats.
- ➔ La dignitat humana.
- ➔ La llei

ACTITUDS I VALORS

- ➔ Mostrar interès pels drets humans des del punt de vista de la privacitat.
- ➔ Desenvolupar empatia cap a les persones necessitades o en desavantatge com a resultat dels abusos contra la privacitat.
- ➔ Entendre el valor de les grans recopilacions de dades, les garanties i drets vigents i les àrees d'abús potencials.

CONEIXEMENTS

- ➔ La difícil situació dels jueus a Alemanya i en els territoris ocupats pels nazis durant la Segona Guerra Mundial.
- ➔ La finalitat d'un cens nacional i les garanties vigents per protegir les dades dels ciutadans i les ciutadanes.
- ➔ El paper del canvi tecnològic en el sorgiment de la protecció de dades com un conjunt específic de principis i corpus legal.

HABILITATS

- ➔ Anàlisi: organització, comparació, enumeració i avaluació de diferents conjunts de dades.
- ➔ Comunicacions: discussió, joc de rols, audició, representació, empatia.

EL SORGIMENT DE LA PRIVACITAT COM UN DRET HUMÀ

Expliqueu als alumnes i a les alumnes el context descrit a continuació

ANTECEDENTS

Poc després que el règim nazi de Hitler arribés al poder a Alemanya el 1933, el govern va començar a recopilar catàlegs de fitxes identificatives d'enemics polítics i racials del Reich alemany (Estat). A l'Alemanya del segle vint, els jueus i les jueves estaven completament integrats en la societat i havien adquirit estatus en el món dels negocis, en els àmbits científics, com a professionals de l'advocacia, la física, entre el professorat i com a escriptors i escriptores. No obstant això, una vegada que Hitler va aconseguir el poder, la comunitat jueva es va convertir en un dels objectius principals, ja que una de les obsessions de Hitler era aconseguir la purificació de la raça alemanya segons l'ideal tradicional d'alemany ari, ros i d'ulls blaus. Així mateix, el desig de perfecció i el "Moviment d'Higiene de la Raça Alemanya" va provocar que es perseguís també la gent amb discapacitats.

Es calcula que durant el règim de Hitler es van assassinar uns cinc mil nens i nenes i vuit mil persones adultes amb alguna discapacitat, en hospitals estatals i institucions mentals.

Durant la Segona Guerra Mundial, mentre l'exèrcit alemany lluitava contra les forces aliades i la població civil de tot Europa, el règim nazi va cometre crims terribles contra els jueus i els gitanos. Es creu que a Europa van morir sis milions de persones d'ascendència jueva i cinc-cents mil gitanos com a conseqüència de la Segona Guerra Mundial, molts d'ells assassinats pels nazis en camps de concentració.

UNITAT 2.1

PROFESSORAT

Organitzeu un debat entre l'alumnat al voltant dels següents punts clau abans de repartir el full informatiu de la pàgina 32.

Com es va produir un holocaust a tan gran escala?

Com sabien les autoritats nazis amb exactitud qui era jueu o jueva?

Resposta: DADES

Com es van capturar les persones jueves?

Com va identificar el Tercer Reich les zones residencials on vivien més persones jueves?

ELS NAZIS VAN UTILITZAR DADES PER CREAR SISTEMES SOFISTICATS D'IDENTIFICACIÓ DE LA POBLACIÓ

CENS DE POBLACIÓ

El cens és un recompte oficial de la població d'un país.

El Cens Nacional va ser una de les principals eines utilitzades per identificar els ciutadans de raça o ascendència jueva.

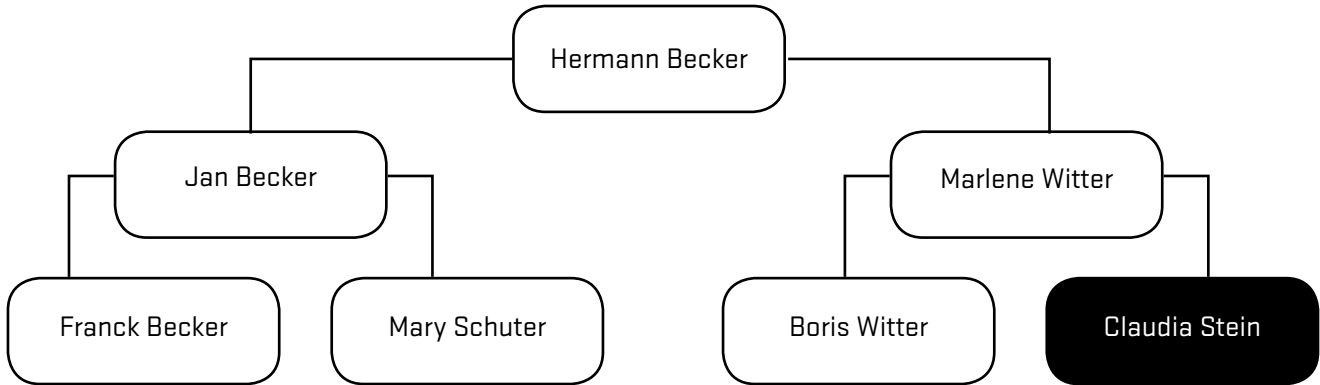
El cens alemany de 1939 obligava la ciutadania a identificar-se, tant per la seva filiació religiosa com per la seva raça. Així mateix, exigia a ciutadans i ciutadanes que indiquessin la religió dels seus quatre avis i àvies, de manera que es podia identificar la gent amb qualsevol traça d'ascendència jueva.

UNITAT 2.1

ALUMNAT

Full informatiu per a l'alumnat

En última instància, el cens de 1939 es va convertir en l'eina principal per crear un registre nacional de persones d'ascendència jueva. En un període de tres anys, el registre nacional completat va proporcionar als nazis la base per elaborar les llistes de deportació de jueus i de jueus Mischlinge (jueus de races mixtes).

Registre de la població

Nom i cognom	Adreça	Religió	Jueu de raça
Becker, Hermann	11 Weiss Strasse	Luterana Càvia paterna: Claudia Stein. Jueva	25%

SISTEMES D'IDENTIFICACIÓ DE LA POBLACIÓ: CARNETS D'IDENTITAT

Després d'una recopilació de dades de diverses fonts del govern, es van distribuir a tots els habitants del Reich targetes d'identitat amb foto, obligatòries segons la llei de 10 de setembre de 1939. Així mateix, en compliment del que estipulaven les disposicions especials de 27 de setembre de 1939, es van repartir les tristament famoses "targetes-J" per als jueus.

UNITAT 2.2

ALUMNAT

Llegeix la situació descrita a continuació

DEPORTACIÓ

La majoria de les persones deportades a camps de concentració van morir en l'Holocaust. En territoris ocupats com, per exemple, els Països Baixos, es van utilitzar mètodes similars per recopilar dades sobre els jueus. Es va sotmetre totes les persones identificades com a jueus a una estricta restricció de la seva llibertat, en nombrosos sentits.

Anna Frank, una noia jueva, tenia 13 anys quan va escriure en el seu diari això:

Després de maig de 1940, els bons temps van quedar definitivament enrere: primer la guerra, després la capitulació [la rendició d'Holanda davant els nazis], seguida de l'arribada dels alemanys, que va ser realment el començament del sofriment per a la comunitat jueva. Les mesures antijueves es van succeir ràpidament. Les persones d'ascendència jueva han de portar una estrella groga; han de lliurar les seves bicicletes, no els està permès viatjar amb tramvia; els està prohibit conduir, els jueus només poden fer la compra des de les tres fins les cinc de la tarda en botigues que tinguin el cartell de "botiga jueva". No poden estar al carrer després de les vuit del vespre i ni tan sols poden estar asseguts en el seu propi jardí

a partir d'aquesta hora, no els està permesa l'entrada a teatres, cinemes i altres llocs d'oci, no els està permès prendre part en cap tipus d'esports públics. Tenen prohibida l'entrada a piscines, pistes de tennis, camps d'hoquei i de qualsevol altre esport. Els jueus no poden visitar els cristians, han d'anar a col·legis jueus. I moltes més restriccions similars. De manera que no podíem fer això i ens prohibien fer allò.

Ana Frank: El diari d'Ana Frank

EN ALGUN ALTRE LLOC...

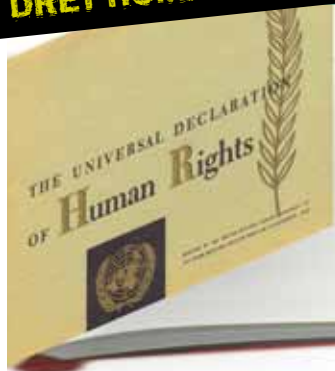
A l'altre costat de l'Atlàntic, recentment s'ha demostrat, mitjançant investigacions, la manera com l'Oficina del Cens dels EUA facilitava informació a les agències de vigilància americanes durant la Segona Guerra Mundial. Les dades del cens es van utilitzar per identificar les persones amb ascendència japonesa.

LLIÇONS APRESES

La gent va poder veure el poder destructiu que podia tenir la informació en mans d'un govern malvat i com la informació, recollida per a un fi determinat, pot reutilitzar-se per a una àmplia varietat de propòsits sinistres. Aquests exemples extrems de mal ús del cens i de sistemes d'identificació de la població, per perseguir les minories i exterminar-les, van pesar enormement en les consciències de les persones que es van encarregar de la reconstrucció d'Europa i de redactar les declaracions de drets humans.

Aquests antecedents històrics ens ajuden a comprendre la raó per la qual, en l'actualitat, la privacitat es considera expressament un dret humà -l'article 12 de la Declaració Universal dels Drets Humans de 1948 i l'article 8 del Conveni Europeu de Drets Humans (1950) recullen la lliçó de la postguerra i tenen com a finalitat protegir els ciutadans i les ciutadanes d'ingerències externes. Tots dos articles expressen el dret de les persones a la privacitat.

LA PRIVACITAT ÉS UN DRET HUMÀ

Totes les persones...
Article 12.
Tenen dret a la
privacitat

IDEES PER A L'ACCIÓ

Visiteu les pàgines web d'algunes organitzacions en pro dels drets humans que conegueu.

Convideu una organització en pro dels drets humans a acudir al col·legi per fer una presentació sobre els drets humans i les llibertats civils. Sol·liciteu per endavant alguns exemples recents en què s'hagin infringit els drets humans relacionats amb la privacitat.

Nota o observació per al professorat: un possible tema de discussió podria centrar-se en els professionals del periodisme que intenten fer arribar informes a través d'Internet, des de països en els quals no sempre s'admeten la llibertat d'expressió o el dret a opinar. En aquests països, sovint, les autoritats del govern demanen les dades personals dels periodistes al proveïdor del servei d'Internet, que de vegades les ha proporcionat i d'aquesta manera ha facilitat la recerca i l'arrest dels periodistes implicats.

ACTIVITAT 1

ALUMNAT

Completa l'exercici següent

ANTECEDENTS

Tot tipus de dades, fins i tot el teu nom, poden revelar aspectes sobre tu i el teu passat.

Així, per exemple, es consideren dades personals:

Nom, adreça, data de naixement, noms del pare i de la mare i les seves professions, religió, orígens ètnics o culturals, saldo bancari, historial mèdic, expedient acadèmic, número de carnet d'identitat, número de la Seguretat Social, imatges de vídeo, fotografies, empremtes dactilars, prescripcions facultatives com les receptes mèdiques, factures de telèfon, resultats d'exàmens, número del telèfon mòbil, nòmines, afiliació a un partit polític.

Encercla les dades sol·licitades que consideris innecessàries i irrellevants en la situació descrita en els casos següents:

1. Per sol·licitar treball com a socorrista a temps parcial en una piscina local durant l'estiu:

Nom:
 Adreça:
 Número de telèfon:
 Data de naixement:
 Professió del pare i de la mare:
 Aficions:.....
 Experiència laboral:

2. Una oferta d'una funda per al telèfon mòbil gratis! Simplement completa l'etiqueta que hi ha a la part del darrere d'una coneguda beguda mineral i t'enviaran el suport, sempre que envïis el nombre correcte d'etiquetes juntament amb la sol·licitud:

Nom:
 Adreça:
 Número de mòbil:
 Correu electrònic:
 Beguda mineral preferida:

3. Una organització benèfica està venent bitllets per a una rifa. Compres un bitllet i et demanen que omplis la informació següent en el mateix bitllet:

Nom:
 Adreça:
 Número de telèfon de contacte:
 Número de carnet d'identitat:
 Origen ètnic / cultural:

4. Per treballar com a voluntari o voluntària a la biblioteca del centre parroquial:

Nom:
 Adreça:
 Número de telèfon:
 Religió:

EL CENS DE POBLACIÓ

OBJECTIU

- ➔ Capacitar l'alumnat per avaluar, des d'un punt de vista crític, la manera com s'elabora en l'actualitat el cens de població.
- ➔ Fer èmfasi en les garanties vigents i en l'obligació de confidencialitat i anonimat que recull la legislació.
- ➔ Conscienciar sobre els perills d'unes garanties inadequades i dels abusos que podrien produir-se en situacions en què predominin les condicions extremes.

L'organització que elabora el cens és l'Institut Nacional d'Estadística (INE) ¹.

La norma legal d'aplicació és la Llei 12/1989, de la funció estadística pública.

Les estadístiques de població són necessàries i fonamentals per planificar la provisió de recursos per a l'assistència sanitària, l'educació, l'ocupació o el desenvolupament d'infraestructures bàsiques. Així mateix, el cens és l'únic mitjà per mesurar amb precisió l'abast exacte dels fenòmens migratoris. Respecte a la informació personal proporcionada, a l'actualitat hi ha moltes garanties en vigor per protegir les persones particulars i respectar la confidencialitat.

- ➔ Les dades recollides sobre persones particulars o famílies no poden transferir-se a altres òrgans o agències públiques.
- ➔ Les dades es poden utilitzar únicament per als fins legalment previstos.
- ➔ La informació sobre la teva persona i la teva família es carrega a la base de dades de l'INE per separat, és a dir, no es retenen noms ni adreces a la informació guardada informàticament.
- ➔ No s'inclouen preguntes al voltant de la raça i la religió, ni han format part dels censos espanyols ni estan previstes per al Cens 2011; és més, amb la legislació actual (art. 11.2. de la Llei 12/1989) difícilment podrien incloure's, llevat que fossin preguntes de resposta estrictament voluntària, i, en conseqüència, només podrien recollir-se previ consentiment exprés de les persones interessades.

¹ A Catalunya, l'Institut d'Estadística de Catalunya (IDESCAT) col·labora amb l'INE en el Cens 2011.

1. Fotocopieu aquesta pàgina i la següent i distribuïu-les als alumnes i les alumnes.
 2. Examineu el fragment de l'imprès del cens mostrat a continuació i demaneu-los que localitzin el punt on s'indica que:
 - a) La Llei 12/1989, de la funció estadística, garanteix la confidencialitat.
 - b) La participació en el cens és obligatòria.
 3. Demaneu que responguin les dues preguntes ressaltades com si estiguessin, veritablement, emplenant l'imprès del cens.
 4. Demaneu que emplenin el qüestionari.
- Observació: no se'ls demana que escriguin el seu nom en el full de resposta corresponent a aquest exercici.
5. Demaneu a un dels alumnes que reculli tots els fulls de resposta.
 6. Designeu un grup perquè calculi el percentatge d'alumnat corresponent a cada categoria seleccionada, d'acord amb les respostes recollides (Espanya, Catalunya, aquest municipi, un altre municipi o país anteriorment).
 7. Demaneu a un grup que calculi el nombre de sí i no per a cada pregunta del qüestionari (vegeu pàgina següent); per exemple, el 60% de la classe va respondre sí i el 40% no a la pregunta 1, etc.

Institut Nacional d'Estadística (INE)
Cens de Població de 2001

Sobre el cens

El cens de població s'elabora juntament amb el cens d'habitatges amb una periodicitat de deu anys, per imperatiu legal en els anys acabats en 1, i recull el còmput de totes les persones i famílies del país. S'aprofita igualment per obtenir una sèrie de dades demogràfiques, econòmiques i socials relatives a la seva població, considerada des del punt de vista quantitatiu. Així, els resultats del cens ajuden a confeccionar una imatge global de les condicions socials i de vida dels habitants i proporcionen informació fonamental necessària per planificar el futur del nostre territori. Els mètodes de recollida d'informació dels censos són una combinació de censos basats en registres (padrons municipals) i enquestes per mostreig.

La participació és obligatòria

El cens es desenvolupa de conformitat amb la Llei de la funció estadística pública (Llei

12/1989). És una estadística d'acompliment obligatori. Si no es respon o si es donen dades falses, sabent que ho són, es poden aplicar les sancions previstes en els articles 50 i 51 de la Llei de la funció estadística pública.

Es garanteix la confidencialitat

La Llei de la funció pública estadística garanteix la confidencialitat de les dades del cens. Amb l'única excepció de les dades del padró, que l'INE ha d'enviar a l'ajuntament que correspongui, la informació sol·licitada no es publicarà ni es cedirà a cap persona de manera que es pugui saber a qui correspon, ni tan sols indirectament. A més, el personal implicat en els treballs censals té obligació expressa de guardar el secret estadístic.

Agent censal

El vostre agent censal us ajudarà en cas que tingueu alguna dificultat a l'hora d'emplenar l'imprès, o si en voleu informació addicional. Gràcies per la vostra col·laboració.

ACTIVITAT 1

ALUMNAT

Fragments del Cens de 2001

Qüestionari d'habitatge

5 Des de quin any residiu (encara que sigui des que hi vau néixer) a:

Espanya

Aquesta comunitat autònoma

Aquest municipi

Si abans residíeu en un altre municipi o país, escriviu-lo:

QÜESTIONARI

Pregunta

1. Estàs d'acord que la declaració "Confidencialitat garantida" i la Llei de funció estadística pública et protegeixen?

Sí No

Pregunta

2. Et tranquil·litza saber que tots els noms i els detalls de les persones particulars no estan vinculats amb les dades sobre nacionalitat, situació de residència, variables migratòries, condició socioeconòmica, etc. que es conserven en els ordinadors?

Sí No

Pregunta

3. Reconeixes que la societat necessita aquest tipus d'informació per planificar el futur i establir prioritats en els serveis?

Sí No

Activitat de seguiment

ACTIVITAT DE SEGUIMENT

Joc de rols: prepareu una situació per presentar-la a classe. Imagineu que és la nit del cens i una persona està asseguda emplenant l'imprès del cens. Trieu un alumne o una alumna perquè representi aquesta persona i un altre perquè assumeixi el paper de responsable de recollir els impresos emplenats, és a dir el rol d'agent censal. La persona es mostra reticent a respondre qüestions com la naturalesa del règim d'ocupació de l'habitatge, és a dir si és de lloguer, propietat d'alguna autoritat local o propi -vegeu pregunta 2 de l'imprès del cens de 2001, facilitat més avall.

Quan arriba l'agent censal per recollir l'imprès, ell i la persona s'embranquen en un debat a la porta de la casa. L'agent haurà de persuadir la persona enquestada perquè contesti les preguntes restants, recordar-li les seves obligacions legals en aquest sentit i tranquil·litzar-la amb les garanties vigents que protegeixen la seva privacitat.

2 Règim de tinença de l'habitatge

Marqueu una única casella

- En propietat per compra, totalment pagada
- En propietat per compra, amb pagaments pendents (hipoteques...)
- En propietat per herència o donació
- En lloguer
- Cedida gratis o a baix preu per una altra llar, l'empresa...
- Una altra forma

ACTIVITAT DE SEGUIMENT

A l'ordinador de l'escola, de la biblioteca o de casa, entreu al lloc web de l'INE i descarregueu una còpia de l'imprès corresponent al cens més recent (2001, 2011): <http://www.ine.es/censo2001/cuestionarios.htm>

- ➔ Pregunteu als alumnes quines serien les conseqüències si les persones deixessin de confiar en l'INE i no facilitessin la informació requerida.

PROTECCIÓ DE DADES

Les pàgines següents contenen una sèrie d'exercicis.
Trieu-ne una o diverses, adequades per a l'alumnat

L'Alemanya nazi és un exemple del segle passat en què es manipulava i es feia mal ús de la informació sobre discapacitats i identitat racial, amb l'objectiu de segregar o tractar amb crueltat els ciutadans i les ciutadanes vulnerables. Això no obstant, quan a la dècada dels 50 van sorgir les declaracions de drets humans i el marc legal sobre la privacitat, la societat també va començar a evolucionar a un ritme vertiginós en l'àmbit tecnològic. La capacitat de processament d'informació dels ordinadors i, en particular, de les bases de dades per emmagatzemar, agrupar i manipular informació va comportar, finalment, la necessitat de promulgar legislació per poder ajustar-se a la velocitat del progrés tecnològic. Sens dubte, les noves tecnologies

poden oferir moltes oportunitats i millores, però també poden crear oportunitats d'intromissió més freqüents en les vides privades dels ciutadans i les ciutadanes. Per contrarestar aquestes amenaces per a la privacitat, es van prendre mesures per controlar la manera com les persones particulars i les organitzacions podien recopilar i processar la informació personal. Actualment, la llei que aborda la informació personal és la Llei orgànica de protecció de dades de caràcter personal (Llei 15/1999, de 13 de desembre). La legislació espanyola es va introduir a partir del desenvolupament normatiu del marc europeu -principalment el Conveni 108/81, de 28 de gener, del Consell d'Europa i dues directives clau de la UE de 1995 i 2002.

La legislació sobre protecció de dades no és d'aplicació a les dades personals conservades per particulars per a activitats personals o domèstiques.

Exemples d'aspectes regulats per la legislació	Exemples d'aspectes no regulats per la legislació
Una empresa que tingui una llista de noms i números amb fins comercials.	La legislació no afecta la possessió d'una llista de noms i números en un telèfon mòbil d'una persona en particular.
Una organització esportiva que tingui un full de càlcul amb els noms de totes les persones de l'equip i les seves dades de contacte.	La legislació no afecta una llista de noms en un full de càlcul que contingui una relació de les persones del teu equip de futbol i les seves respectives dades de contacte, per poder contactar-los i fixar les dates de les trobades.
Un anuari de l'escola amb noms i fotos de l'alumnat.	La legislació no afecta una llista de noms en un diari personal, en què es detallin noms, dates i comentaris sobre persones conegudes. [No obstant això, una llista de noms en una pàgina web personal en què es detallin noms, dates i comentaris sobre persones conegudes podria entrar en el marc de la legislació, ja que un lloc web de xarxes socials és un fòrum públic].

ACTIVITAT 1

ALUMNAT

Completa el qüestionari següent

QUI TÉ LA MEVA INFORMACIÓ?

- Dividiu la classe en grups de cinc.
- Cada grup ha d'imaginar de quin tipus d'informació relacionada amb persones particulars disposa cada un dels organismes i per què.
- Cada grup emplenarà tantes columnes com li sigui possible.

Organisme	Tipus d'informació	Per què?
Companyia telefònica		
Banc o caixa d'estalvis		
Supermercat		
Afers socials		
Col·legi		
Farmàcia		
Educació		
Unitat d'impostos sobre vehicles		
Companyia d'assegurances		
Servei mèdic		
Ministeri d'Interior (Policia Nacional) per a expedició de passaports		
Salut i infància		
Policia de trànsit (policia de la Generalitat- Mossos d'Esquadra)		
Videoclub		

ACTIVITAT 1**PROFESSORAT**

Les respostes facilitades a continuació són únicament orientatives

OBJECTIU

L'objectiu de l'Activitat 1 consisteix que l'alumnat es familiaritzi amb les institucions que guarden un registre de les seves dades personals i intenti imaginar quin tipus d'informació té cadascuna d'elles, i per què.

Quan comencin a completar les columnes dels seus respectius fulls d'exercicis, podeu ajudar-los amb la llista exposada a continuació. Expliqueu-los que perquè la societat funcioni correctament, d'una manera organitzada, cal que les organitzacions recopilin i emmagatzemin informació sobre les persones particulars.

Institució ⁴	Tipus d'informació	Per què?
Companyia telefònica	<ul style="list-style-type: none"> • Nom • Adreça • Número de telèfon • Totes les trucades fetes i rebudes 	Per emetre una factura i registrar totes les trucades de telèfon.
Banc o caixa d'estalvis	<ul style="list-style-type: none"> • Detalls de les targetes de dèbit i de crèdit • Document acreditatiu d'identitat • Adreça • Detalls de les transaccions. 	Les dades de contacte són necessàries per poder enviar els extractes bancaris. A més, el banc ha de controlar les transaccions i aplicar la legislació contra el blanqueig de diners.
Supermercat	<ul style="list-style-type: none"> • Targeta de fidelitat per punts • Nom • Adreça • Historial de compra 	Per enviar cupons per correu. Qüestions de màrqueting (per enviar informació sobre productes que puguin interessar el client).
Serveis d'Afers Socials	<ul style="list-style-type: none"> • Nom • Adreça • Data de naixement • Número de carnet d'identitat o document acreditatiu 	Per a la sol·licitud de prestacions (per exemple, l'assignació per fills i filles).

⁴ El professorat pot adaptar la denominació de les institucions a la seva comunitat autònoma. S'han utilitzat noms genèrics d'àrees, serveis, departaments, etc.

ACTIVITAT 1

PROFESSORAT

Les respostes facilitades a continuació són únicament orientatives

Institució ⁴	Tipus d'informació	Per què?
Col·legi	<ul style="list-style-type: none"> • Nom • Adreça • Dades de contacte del pare, la mare o els tutors • Resultats acadèmics • Informes escolars • Registre d'assistència • Informació sanitària 	Ha de tenir un registre de tot l'alumnat i disposar de les dades necessàries per contactar amb les famílies en cas d'emergència.
Hospital	<ul style="list-style-type: none"> • Detalls del naixement • Radiografies arxivades 	És important conservar els detalls del naixement, inclosa qualsevol complicació sorgida. L'hospital ha d'arxivar les consultes dels pacients, amb les seves dades respectives, per disposar d'un expedient sanitari i emetre els diagnòstics.
Farmàcia	<ul style="list-style-type: none"> • Receptes • Nom • Adreça 	Per controlar les receptes; podria resultar important portar un registre de les receptes, en cas de reacció adversa.
Educació	<ul style="list-style-type: none"> • Nom 	Per mantenir un registre de l'alumnat matriculat en els centres docents i dels resultats acadèmics. En cas de pèrdua, es podrien restituir els registres.
Unitat d'impostos sobre vehicles	<ul style="list-style-type: none"> • Nom • Adreça • Tipus de vehicle i matriculació 	Dades sobre el permís de conduir i l'impost de circulació.

⁴ El professorat pot adaptar la denominació de les institucions a la seva comunitat autònoma. S'han utilitzat noms genèrics d'àrees, serveis, departaments, etc..

ACTIVITAT 1

PROFESSORAT

Les respostes facilitades a continuació són únicament orientatives

Institució ⁴	Tipus d'informació	Per què?
Companyia d'assegurances	<ul style="list-style-type: none"> • Nom • Adreça • Propietat assegurada • Inscripció del vehicle, matrícula, marca i model • Historial d'assegurança • Tipus de vehicle i matriculació 	La companyia ha de tenir les dades de contacte, conèixer l'objecte assegurat i calcular-ne el risc.
Metge	<ul style="list-style-type: none"> • Nom • Adreça • Noms del pare i de la mare 	El metge ha de poder identificar cada pacient. L'historial clínic ajuda a emetre un diagnòstic i proporcionar l'assistència sanitària adequada.
Ministeri d'Interior (Policia Nacional)	Imprès de sol·licitud del passaport amb les dades següents: <ul style="list-style-type: none"> • Nom • Adreça • DNI • Fotografia En cas que se sol·liciti el passaport per primera vegada: <ul style="list-style-type: none"> • Data de naixement 	Ha de garantir que els passaports s'expedeixen només a les persones que realment hi tenen dret.
Servei de salut i infància	<ul style="list-style-type: none"> • Nom • Adreça • Metge 	El servei fa un seguiment del programa d'immunització.
Policia de trànsit (policia de la Generalitat-Mossos d'Esquadra)	<ul style="list-style-type: none"> • Matrícula del vehicle • Nom • Adreça 	Prevenició i detecció d'infraccions i delictes.
Videoclub	<ul style="list-style-type: none"> • Targeta del videoclub • Nom • Adreça • Número de telèfon 	Per localitzar els DVD.

⁴ El professorat pot adaptar la denominació de les institucions a la seva comunitat autònoma. S'han utilitzat noms genèrics d'àrees, serveis, departaments, etc.

ACTIVITAT 2

ALUMNAT

Llegeix els següents casos d'estudi i, després, respon les preguntes

CAS D'ESTUDI (I)

Un centre escolar va publicar a la seva pàgina web fotos d'una alumna durant diverses activitats extraescolars, sense haver-ho comunicat prèviament a l'alumna ni a la seva família, ni haver-los sol·licitat el consentiment per fer-ho.

L'Agència Espanyola de Protecció de Dades (AEPD) va emetre un informe (Informe 194/2009 AEPD) sobre aquesta publicació no consentida, en el qual va considerar que la imatge de la menor era una dada de caràcter personal i, en conseqüència, calia demanar el seu consentiment o el dels seus tutors legals. L'AEPD va considerar també que el fet de publicar les fotos en una pàgina web, d'accés lliure a qualsevol usuari d'Internet, suposava posar a disposició d'un nombre indeterminat de persones la imatge de la nena. A part de considerar aquests fets, per si sols susceptibles de sanció per vulnerar el dret a la protecció de dades i privacitat de la menor, l'AEPD va recordar en el seu informe el dret que assisteix els afectats a sol·licitar la cancel·lació d'aquestes dades, per ser inadequades i excessives; per fer-ho, es poden adreçar en primer lloc a qui ha tractat les dades, en aquest cas el centre educatiu, i, si el centre ignorés la petició, reclamar la tutela del seu dret a l'AEPD.

QÜESTIONARI

	Sí	No
Hi estàs d'acord?	☐	☐
S'ha respectat el dret a la privacitat de la nena?	☐	☐
Creus que la família que va denunciar els fets va actuar correctament, o bé van tenir una reacció exagerada?	☐	☐
Creus que la situació és especialment greu pel fet que les fotos eren d'una menor d'edat?	☐	☐
Creus que hauria estat millor si el centre educatiu hagués demanat a l'alumnat i les seves famílies autorització per publicar fotos dels estudiants a la web escolar?	☐	☐

ACTIVITAT 2

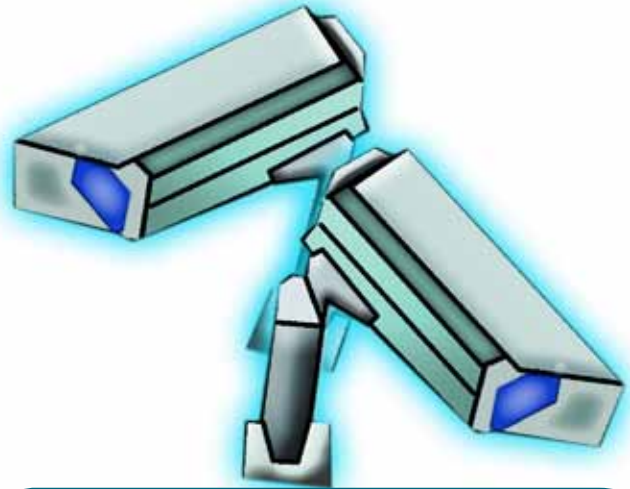
ALUMNAT

Llegeix els següents casos d'estudi i, després, respon a les preguntes

CAS D'ESTUDI (II)

Un institut d'ensenyament secundari va implantar un sistema de càmeres de videovigilància per prevenir actes vandàlics i un sistema de control d'accessos amb reconeixement d'empremtes dactilars. Algunes de les càmeres de videovigilància estaven situades en els banys dels estudiants. La situació exigia ponderar dos drets en conflicte: el dret a la seguretat de les persones i els seus béns, en l'entorn del centre educatiu, i el dret a la protecció de dades i la privacitat dels afectats. En tot cas, es va considerar que la vigilància amb càmeres havia de ser una mesura adoptada respectant el principi de proporcionalitat; serà acceptable si és el menys intrusiva possible per a la intimitat de les persones. Això no obstant, la instal·lació de les càmeres en els banys dels estudiants es va considerar una mesura excessiva, no pertinent i inadequada en relació amb la finalitat de seguretat per a la qual es recollien les imatges; una mesura ni ponderada ni equilibrada, en suposar un perjudici de drets de tercers més dignes de protecció.

En conclusió, l'AEPD va declarar la instal·lació de càmeres de videovigilància en els banys de l'institut una mesura lesiva del dret a la protecció de dades i la privacitat. (Resolució 259/2010).

QÜESTIONARI

	Sí	No
Hi estàs d'acord?	☐	☐
S'ha respectat el dret a la privacitat dels estudiants?	☐	☐
Creus que els que van denunciar els fets van actuar correctament, o bé van tenir una reacció exagerada?	☐	☐
Creus que la situació és especialment greu pel fet que les imatges preses fossin de menors d'edat?	☐	☐
Creus que hauria estat millor per al centre educatiu si hagués demanat al Consell Escolar, que representa la comunitat educativa, autorització per posar les càmeres en els banys?	☐	☐

ACTIVITAT 3

ALUMNAT

És possible que et sorprenguis en descobrir que hi ha una sèrie d'activitats de la teva vida diària que afecten la teva privacitat. És important saber distingir entre una intrusió o una violació de la privacitat i una interacció social habitual.

- ➔ Primer, dividiu la classe en grups de quatre persones. Cada grup llegirà les preguntes que trobareu a continuació i marcarà les activitats que cregui que són una violació de la privacitat i les activitats que considera normals (encara que, potser, no siguin desitjades). No hi ha respostes correctes o errònies; aquest exercici pretén, simplement, que l'alumnat reflexioni sobre el que, segons la seva opinió, considera acceptable.

QÜESTIONARI

Quines activitats de les que es descriuen en aquesta taula creus que podrien considerar-se una intromissió en la privacitat?

Sí No

1. Una companyia telefònica et truca i t'intenta convèncer perquè canviïs de companyia i et donis d'alta amb ells.		
2. Una empresa de telèfons mòbils t'envia missatges intentant que et descarreguis tons.		
3. La cosina d'un amic et truca per preguntar on has comprat el teu nou top.		
4. Una càmera de circuit tancat de televisió enfoca l'entrada dels serveis d'un restaurant de menjar ràpid.		
5. Un missatge del teu pare preguntant a quina hora tornaràs a casa.		
6. Un banc envia una carta a una noia de catorze anys oferint-li una targeta de crèdit.		
7. Un hotel en el qual es van allotjar la teva mare i el teu pare fa 6 anys envia un correu electrònic per informar d'una oferta especial.		
8. Una norma d'un altre col·legi et demana les empremtes dactilars quan vas allà de visita.		
9. Una fotografia teva s'ha publicat sense el teu permís en un cartell publicitari que anuncia una carrera benèfica.		
10. El teu metge parla del teu historial mèdic a la recepció de la clínica.		
11. Algú penja la teva fotografia a Internet sense el teu permís.		
12. El teu cap deixa les dades dels sous dels treballadors i treballadores sobre d'un taulell, a l'abast de qualsevol persona.		
13. Les teves dades personals (nom, adreça, número de telèfon) apareixen en un lloc web com si tu les haguessis enviat.		
14. Una agència de viatges proporciona les dades personals de la teva família a una empresa de targetes de crèdit.		
15. Un missatge d'un amic o una amiga convidant-te a una festa.		

ACTIVITAT DE SEGUIMENT

Quan corregiu aquesta activitat, demaneu a l'alumnat que pensi en exemples d'activitats en què la seva privacitat s'hagi vist afectada, encara que no se n'adonessin en el moment en què es va produir.

UNITAT 3

DRETS I RESPONSABILITATS

PROCESSANT DADES PERSONALS

DADES ESPECIALMENT SENSIBLES

EDAT PER DONAR EL CONSENTIMENT

**SOL·LICITUDS D'ACCÉS
A LES DADES PERSONALS**

CASOS D'ESTUDI

OBJECTIUS

- ➔ Aprendre com la legislació sobre la protecció de dades atorga drets i implica responsabilitats.
- ➔ Aprendre com les persones particulars poden presentar una sol·licitud d'accés.
- ➔ Aprendre com les persones particulars poden presentar una queixa.

CONEIXEMENTS

- ➔ Principis i lleis per a la protecció de dades.
- ➔ Tractament de dades.
- ➔ Dades sensibles.
- ➔ Edat per al consentiment.
- ➔ Drets d'accés.
- ➔ Dret a accions de reparació o compensació.
- ➔ Estudis de casos sobre la protecció de dades en àmbits rellevants per a la joventut.

CONCEPTES

- ➔ Drets i responsabilitats.
- ➔ Legislació.

HABILITATS

- ➔ Anàlisi, organització, comparació, enumeració i avaluació de conjunts de dades diferents.
- ➔ Comunicacions: discussió, jocs de rol, audició, representació, empatia.

ACTITUDS I VALORS

- ➔ Consciència dels drets.

UNITAT 3.1

PROFESSORAT

DRETS I RESPONSABILITATS

Expliqueu a l'alumnat
el context descrit a continuació

La Llei orgànica 15/1999, de 13 de desembre, de protecció de dades de caràcter personal, atorga **drets** individuals i estableix algunes mesures protectores essencials. Així mateix, la Llei crea obligacions i imposa **responsabilitats** per als qui recopilen i conserven informació personal (responsables de fitxers).

En la majoria dels casos, organitzacions (per exemple, col·legis, hospitals, empreses, administracions públiques, entitats de crèdit, biblioteques) i particulars (per exemple, professionals de la medicina o de la farmàcia) que tracten informació personal relacionada amb els individus actuen de forma responsable.

No obstant això, és possible que:

- La informació emmagatzemada sobre la teva persona sigui errònia o no estigui actualitzada.
- La informació sobre tu sigui transmesa a persones no autoritzades.
- Rebis correu brossa o missatges que no has sol·licitat.
- La teva privacitat estigui amenaçada greument.

PROFESSORAT

Abans d'examinar exhaustivament els "drets i responsabilitats", l'alumnat ha d'investigar més profundament el concepte de "tractament". Fotocopieu i distribuïu a cada persona una còpia del diagrama que apareix a la pàgina 53 i que cal que analitzin. Assegureu-vos que entenen que el "tractament" és alguna cosa més que una operació electrònica.

UNITAT 3.1

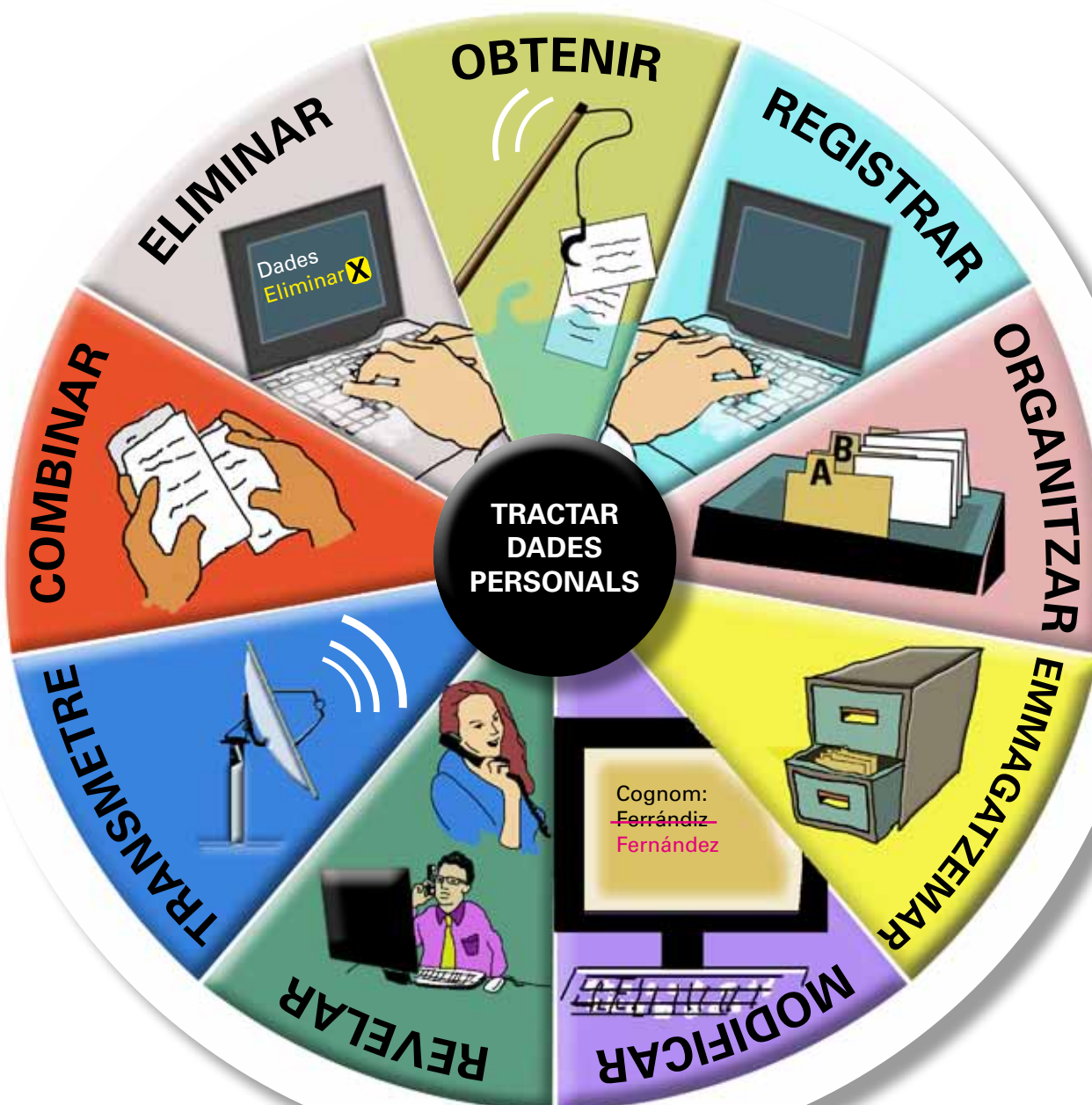
ALUMNAT

PROCESSANT DADES PERSONALS

El diagrama circular d'aquesta pàgina ens ajudarà a entendre els diferents mètodes per tractar les dades personals

Les teves dades personals s'han de tractar d'acord amb la llei de protecció de dades.

El tractament de dades engloba una completa gamma d'activitats relacionades amb la informació personal. La llei de protecció de dades afecta totes les dades personals que es tracten manualment o electrònicament en un sistema de classificació.

PROCESSANT DADES PERSONALS

Utilitzeu l'esquema de "Drets i responsabilitats" de la pàgina següent. Col·loqueu aquest esquema en un lloc visible de la classe i llegiu en veu alta cada un dels drets i responsabilitats.

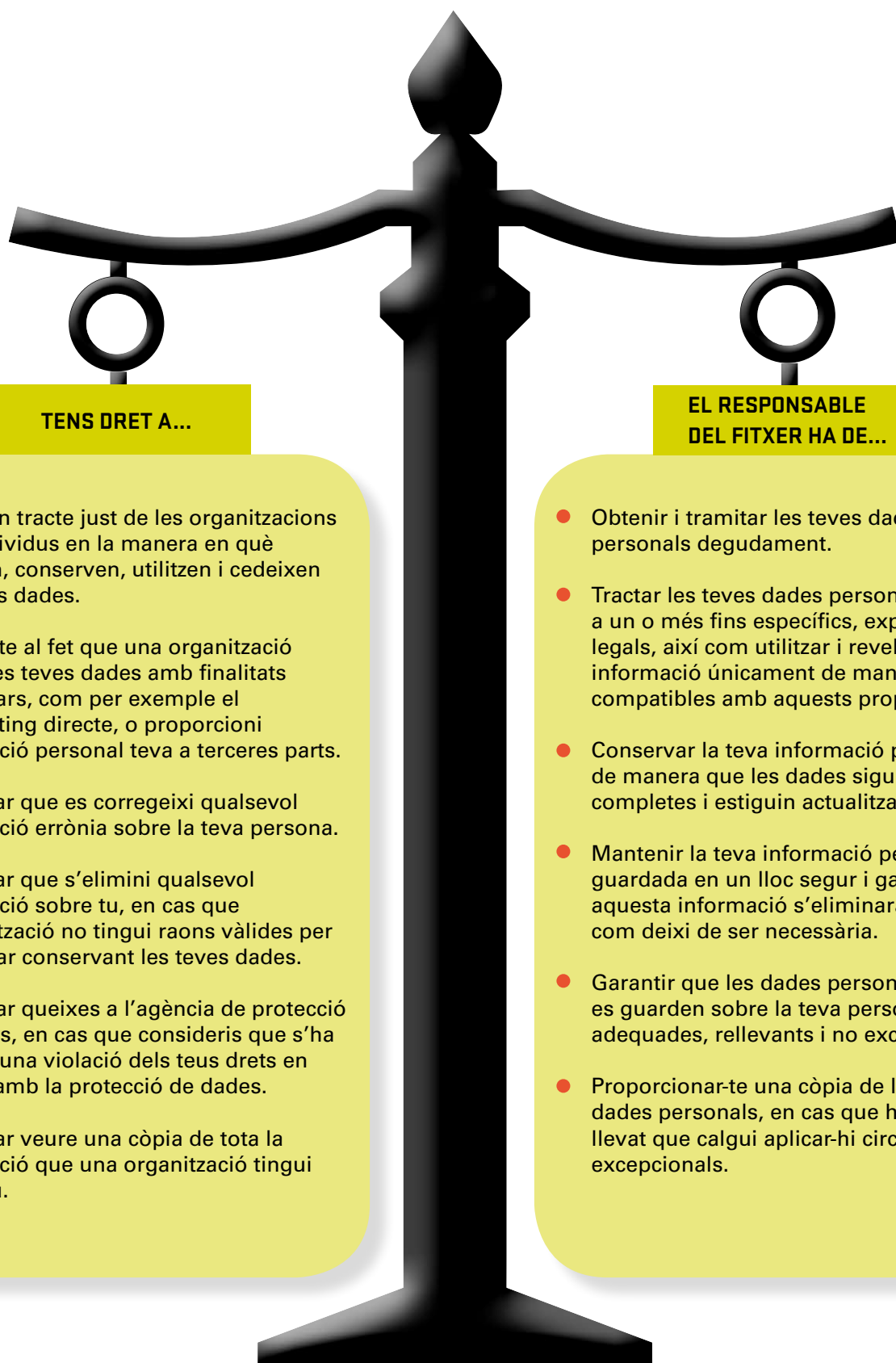
DRETS DE LES PERSONES A LES QUE ES REFEREIXEN LES DADES

Sovint se sol·licita a les persones particulars (subjectes als quals es refereixen les dades) que facilitin informació personal sobre elles mateixes a diverses organitzacions i persones particulars (responsables de fitxers), per a infinitat de finalitats.

RESPONSABILITAT DELS ANOMENATS RESPONSABLES DE FITXERS

Els responsables de fitxers (organitzacions i particulars) recopilen dades personals que pertanyen als individus als quals es refereixen.

DRETS I RESPONSABILITATS

TENS DRET A...

- Rebre un tracte just de les organitzacions i els individus en la manera en què obtenen, conserven, utilitzen i cedeixen les teves dades.
- Oposar-te al fet que una organització utilitzi les teves dades amb finalitats particulars, com per exemple el màrqueting directe, o proporcionis informació personal teva a terceres parts.
- Sol·licitar que es corregeixi qualsevol informació errònia sobre la teva persona.
- Sol·licitar que s'elimini qualsevol informació sobre tu, en cas que l'organització no tingui raons vàlides per continuar conservant les teves dades.
- Presentar queixes a l'agència de protecció de dades, en cas que consideris que s'ha produït una violació dels teus drets en relació amb la protecció de dades.
- Sol·licitar veure una còpia de tota la informació que una organització tingui sobre tu.

EL RESPONSABLE DEL FITXER HA DE...

- Obtenir i tramitar les teves dades personals degudament.
- Tractar les teves dades personals per a un o més fins específics, explícits i legals, així com utilitzar i revelar aquesta informació únicament de maneres compatibles amb aquests propòsits.
- Conservar la teva informació personal de manera que les dades siguin exactes, completes i estiguin actualitzades.
- Mantenir la teva informació personal ben guardada en un lloc segur i garantir que aquesta informació s'eliminarà tan aviat com deixi de ser necessària.
- Garantir que les dades personals que es guarden sobre la teva persona són adequades, rellevants i no excessives.
- Proporcionar-te una còpia de les teves dades personals, en cas que ho sol·licitis, llevat que calgui aplicar-hi circumstàncies excepcionals.

ACTIVITAT 1**PROFESSORAT**

Fotocopieu les dues pàgines de l'activitat "Necessites prendre mesures?" de les pàgines 58 i 59 i distribuïu-ne una còpia a totes les persones de la classe. Deixeu uns 10 minuts a cadascuna perquè analitzi les primeres quatre situacions i, després, feu una pausa per revisar les respostes. Utilitzeu la informació proporcionada a continuació per conduir la conversa. Finalment, torneu a treballar l'activitat perquè examinin les últimes quatre situacions.

VISIÓ GENERAL DE LES SITUACIONS Respostes que se suggereixen**David / Articles esportius en línia:** s'han de prendre més mesures

En David hauria d'entrar de nou al lloc web en el qual ha comprat els articles i localitzar les seves dades de contacte. Hauria d'enviar un correu electrònic o trucar-los per telèfon per comunicar-los que, en el futur, no vol rebre missatges amb publicitat. Com que és possible que la llista es generi automàticament des d'una base de dades de clients, en David, probablement, hauria de seguir les instruccions per esborrar-se de la llista de distribució. L'empresa hauria de respectar els desitjos d'en David de no posar-se en contacte amb ell; si li seguís enviant correus electrònics no sol·licitats, correspondria al país o la jurisdicció legal en què estigui constituïda l'empresa perseguir-la o processar-la. Si l'empresa té la seu a la UE, hauria d'haver inclòs a cada missatge detalls sobre com anul·lar la subscripció.

L'entrada del pare per a un acte benèfic: cal prendre més mesures

És aconsellable que el pare truqui a l'organització benèfica i s'informi sobre les seves comunicacions. El pare pot dir que no recorda que li comunicassin que continuarien contactant amb ell, una vegada finalitzés l'esdeveniment. En primer lloc, és possible que l'organització benèfica no li demanés permís. D'altra banda, podrien haver-lo informat que no va marcar la casella "esborrar-se", indicant que no volia que contactessin amb ell per informar-lo de futurs esdeveniments / campanyes. No obstant això, encara que no s'hagués adonat que no havia marcat aquesta casella, el pare té dret a sol·licitar a l'organització benèfica que eliminin les seves dades de la base de dades de l'organització i que deixin d'enviar-li correus electrònics. L'organització benèfica ha de respectar aquesta sol·licitud.

Treball a temps parcial de la Marta: no cal prendre més mesures

Ús legítim. Les persones responsables de l'empresa necessiten conèixer les dades d'afiliació a la Seguretat Social dels treballadors, per poder complir les seves obligacions legals. Així mateix, també és possible que necessitin comprovar l'edat d'alguna persona, per verificar que supera l'edat mínima legal per treballar.

ACTIVITAT 1**PROFESSORAT****VISIÓ GENERAL DE LES SITUACIONS** Respostes que se suggereixen**La targeta de telèfon d'en David:** s'han de prendre més mesures

Aquesta pràctica resulta difícil de verificar, ja que hi ha un grup selecte d'empreses en el sector de les telecomunicacions que es guanyen la vida utilitzant les dades personals de persones particulars, per a altres fins no especificats en el moment de la subscripció. Sovint, els clients que s'hi subscriuen poden haver acceptat inconscientment rebre posteriors ofertes. Les companyies estan obligades legalment a oferir als seus clients una manera "d'esborrar-se" d'aquest tipus de serveis. A cada comunicació hauria d'indicar el procediment per donar-se de baixa, però hi ha casos en els quals s'informa els clients que cancel·lar la seva subscripció els costarà diners. L'Agència Espanyola de Protecció de Dades ha combatut aquestes pràctiques i ha sancionat companyies d'aquest àmbit, i continuarà fent-ho per garantir que es respecten les lleis.

L'experiència de la mare al supermercat: s'han de prendre més mesures

La mare ha de contactar amb les oficines centrals del supermercat i tornar a comprovar quina és la seva política de màrqueting. Hi ha una tecnologia emergent anomenada RFID (identificació per radiofreqüència) que implica col·locar un dispositiu (o xip) als productes, per conèixer-ne el recorregut des del magatzem, passant per les prestatgeries del supermercat, fins que arriben a la caixa. Alguns venedors estan analitzant la possibilitat de col·locar aquests xips a la targeta de fidelitat del supermercat, per saber quan un client és a la botiga i, en aquest sentit, poder dirigir la seva activitat. Les qüestions de privacitat es concentren a fer que aquest tipus de tecnologia s'utilitzi de forma apropiada i en la necessitat de limitar, clarament, el seu abast i el nivell d'intrusió en els moviments de les persones.

La Carla i el videoclub: no cal prendre més mesures

És molt probable que la botiga hagi adoptat una política per la qual s'hagin de demostrar les dades de residència, presentant algun document que ho acrediti, per si es dona el cas que el client no torna els DVD o intenta eludir el pagament de la multa corresponent, en excedir-se en el termini de devolució. Si algun client proporcionés una adreça falsa, tindria més oportunitats de fer mal ús de la seva subscripció.

Pràctiques d'eliminació i retenció de dades: s'han de prendre més mesures

La Marta ha d'informar immediatament a la direcció i suggerir que es triturin i es marquin els documents, per ser eliminats amb total seguretat. Quan les mesures de seguretat són inadequades o insuficients, s'incrementa el risc que les dades personals es revelin a terceres parts, així com la possibilitat de frau, abús o robatori d'identitat.

Exactitud de les dades: s'han de prendre més mesures

El pare hauria de contactar amb l'entitat de crèdit per comprovar quin és el seu historial de crèdit i aclarir el malentès. Moltes institucions financeres investiguen l'historial de crèdit de les persones. Si una persona no ha pagat un préstec, aquest fet queda registrat a les bases de dades. No obstant això, poden produir-se errors a l'hora d'introduir les dades o introduir noms similars; per tant, qualsevol persona té dret a sol·licitar una rectificació o correcció de les seves dades personals, quan siguin errònies o incorrectes.

ACTIVITAT 1

ALUMNAT

Llegeix les situacions següents i marca la casella adequada.

NECESSITES PRENDRE MESURES?

- Consideres acceptable el tipus de dades sol·licitades?
- Tindries algun tipus de preocupació per la manera en què s'obtenen o utilitzen les dades?
- Creus que les persones de les quals s'han obtingut les dades (en David, la Marta, la Carla, la mare i el pare) haurien de prendre mesures i plantejar algunes preguntes o presentar objeccions?

No hi ha respostes úniques per a cap d'aquestes situacions, ja que no es coneixen tots els fets, però el professor o la professora us explicarà les respostes proporcionades i observarà si la majoria dels membres de la classe està d'acord en què es considera com a pràctica acceptable.

Situació	Cal prendre més mesures	No cal prendre més mesures
En David va comprar alguns articles esportius per Internet i ara rep tot tipus de missatges sobre aquests productes, equip de condicionament físic (fitness) i vitamines en pastilles. Sap que no és correu brossa perquè els missatges procedeixen del proveïdor a qui va comprar els articles esportius. A més, el seu nom apareix en el text del missatge i el contingut, relacionat amb el que va comprar per Internet, està directament adreçat a ell.		
Fa alguns mesos, el pare va comprar una entrada per a un acte benèfic al qual va assistir dues setmanes després. En el moment de comprar-la, el pare va facilitar les seves dades de contacte perquè poguessin confirmar-li, més endavant, l'hora i els detalls sobre el recinte en què se celebrava l'esdeveniment. Des de llavors, ha estat rebent missatges per animar-lo a contribuir en diverses campanyes		
La Marta té una nova feina a temps parcial i l'ocupador li demana que el primer dia de treball presenti el seu document d'afiliació a la Seguretat Social i el document nacional d'identitat. L'ocupador introdueix el número d'afiliació en el sistema i, un cop comprovat el certificat de naixement, el torna a la Marta immediatament, sense fer-ne còpia.		
En David va a un concert a l'aire lliure i aprofita l'oferta d'una targeta de telèfon gratis, amb un saldo de 15 € per fer trucades a mòbils. Emplena algunes dades personals a la targeta, per poder disposar del crèdit gratuït ofert. Ara rep missatges sobre tot tipus d'ofertes i oportunitats per a vacances.		

ACTIVITAT 1

ALUMNAT

Llegeix les situacions següents i marca la casella adequada.

NECESSITES PRENDRE MESURES?

- Consideres acceptable el tipus de dades sol·licitades?
- Tindries algun tipus de preocupació per la manera en què s'obtenen o utilitzen les dades?
- Creus que les persones de les quals s'han obtingut les dades (en David, la Marta, la Carla, la mare i el pare) haurien de prendre mesures i plantejar algunes preguntes o presentar objeccions?

No hi ha respostes úniques per a cap d'aquestes situacions, ja que no es coneixen tots els fets, però el professor o la professora us explicarà les respostes proporcionades i observarà si la majoria dels membres de la classe està d'acord en què es considera com a pràctica acceptable.

Situació	Cal prendre més mesures	No cal prendre més mesures
La mare rep un missatge quan està al supermercat, que la informa d'una oferta especial de detergents en el tercer passadís. La mare té una targeta de fidelitat, per la qual cosa sap que en el seu moment va facilitar al supermercat el seu número de telèfon mòbil; però se sent confusa, ja que es pregunta com saben quan és al supermercat o si simplement ha estat una coincidència.		
La Carla s'acosta al videoclub per fer-se la targeta de sòcia, però rebutgen la seva primera sol·licitud perquè li exigeixen dues cartes que demostrin la seva adreça. Quan la Carla presenta les dues cartes, les examinen al videoclub i les hi tornen.		
Un dia, en fitxar a la sortida del seu treball a temps parcial, la Marta veu una pila enorme de fitxers de clients que s'han rebutjat recentment i que s'han dipositat en els contenidors d'escombraries, situats a un costat de les instal·lacions, a l'abast de qualsevol persona. La Marta sap que els arxius contenen detalls de targetes de crèdit dels clients.		
El pare sol·licita un préstec a un banc, per fer una ampliació a casa, i s'espanta quan el banc l'informa que el seu historial de crèdit és negatiu i que té diversos deutes pendents. El banc rebutja la sol·licitud de préstec del pare, però ell sap que no té deutes pendents i que mai ha tingut problemes en el passat a l'hora de retornar els préstecs concedits.		

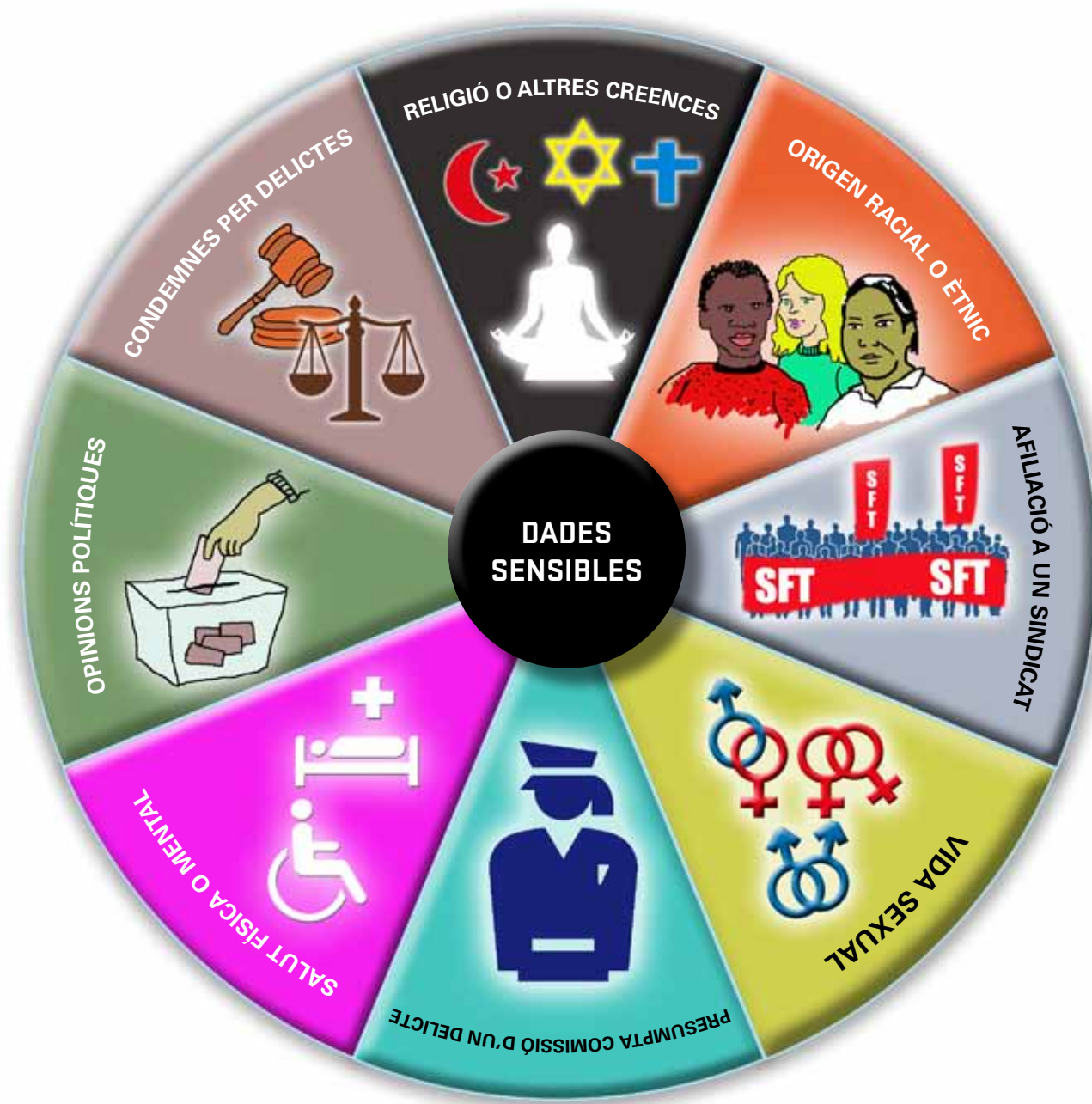
UNITAT 3.2

ALUMNAT

DADES ESPECIALMENT SENSIBLES

La llei de protecció de dades ofereix major protecció a les categories de dades representades en el diagrama circular. Els responsables de fitxers han de justificar la raó per la qual requereixen aquest tipus de dades i, a més, han de prestar atenció especial a l'hora de tractar-les.

ACTIVITAT 1

ALUMNAT

Els titulars de premsa següents poden ser exemples de violació de les lleis de protecció de dades. Encercla els titulars que creguis que també hi pot haver dins de la categoria “dades sensibles”.

EL DIA A DIA

L'Ajuntament justifica la publicació de noms i adreces dels sol·licitants de permisos d'edificació a la web.

NOTÍCIES

Una associació mèdica reconeix que la publicació de dades sobre la raça i les creences religioses de metges en pràctiques, en el lloc web de l'associació, va ser un error tècnic colossal.

EL FULL DE LA SETMANA

Judici suspès després que l'acusació admetés haver revelat al jurat una sèrie d'imputacions contra l'acusat.

ECOS

Una cadena de botigues reconeix que els pirates informàtics han aconseguit accedir als detalls de targetes de crèdit dels seus clients.

TEMPS

El personal universitari publica els noms dels estudiants juntament amb els resultats dels exàmens, en el tauler d'anuncis de la facultat.

GACETA DIÀRIA

Una companyia ferroviària dedueix del sou dels seus empleats afiliats a sindicats la part corresponent a les aturades efectuades durant una vaga.

DIARI D'AVUI

Un centre escolar publica, al tauler d'anuncis, la llista d'alumnes admesos i no admesos i inclou detalls com la discapacitat d'una menor i la renda de la seva família, juntament amb la puntuació d'aquests apartats per als efectes de l'admissió.

AVANÇ

Imatges d'una festa privada a casa d'una estrella, obtingudes amb zoom.

ACTIVITAT 1**PROFESSORAT**

Respostes orientatives de l'activitat sobre els titulars de premsa de la pàgina 61.

L'Ajuntament justifica la publicació de noms i adreces dels sol·licitants de permisos d'edificació a la web.

Segons la llei de protecció de dades, aquestes dades no es consideren sensibles. Les autoritats locals podrien disposar d'una legislació en matèria urbanística que els permetés exposar aquesta informació al públic, ja sigui electrònicament o d'una altra manera.

Una cadena de botigues reconeix que els pirates informàtics han aconseguit accedir als detalls de targetes de crèdit dels seus clients.

Els detalls de la targeta de crèdit no es consideren dades sensibles, segons les lleis. Els clients afectats podrien presentar una queixa davant l'Agència Espanyola de Protecció de Dades, però seria ideal que l'empresa en qüestió notifiqués la violació de la seguretat a l'Agència, que n'examinaria les pràctiques de seguretat.

Una associació mèdica reconeix que la publicació de dades sobre la raça i les creences religioses de metges en pràctiques, en el lloc web de l'associació, va ser un error tècnic colossal.

La informació sobre la raça o les creences religioses són dades sensibles, i així s'indica en les lleis. El cas exposat anteriorment és un exemple de revelació no intencionada de dades confidencials. Es podrien plantejar a l'Agència de Protecció de Dades preguntes relacionades amb les pràctiques de seguretat. També, en primer lloc, es podrien plantejar preguntes sobre la finalitat de sol·licitar aquest tipus d'informació.

El personal universitari publica els noms dels estudiants juntament amb els resultats dels exàmens, en el tauler d'anuncis de la facultat.

Segons la legislació, aquest tipus d'informació no entra en la categoria de dades sensibles. En el nostre àmbit, i específicament des de 2007, no cal el consentiment dels estudiants per publicar els resultats de les proves relacionades amb l'avaluació dels seus coneixements i competències (...).

Judici suspès després que l'acusació admetés haver revelat al jurat una sèrie d'imputacions contra l'acusat.

D'acord amb la llei de protecció de dades, les acusacions són dades sensibles. Si no es tracten adequadament, s'infringeixen moltes lleis en matèria de procediment judicial, confidencialitat i protecció de dades.

ACTIVITAT 1**PROFESSORAT**

Respostes orientatives de l'activitat sobre els titulars de premsa de la pàgina 61.

Una companyia de transport ferroviari dedueix del sou dels seus empleats afiliats a sindicats la part corresponent a les aturades efectuades durant una vaga.

L'empresa coneixia a quines organitzacions sindicals estaven afiliats els seus treballadors, ja que els mateixos treballadors facilitaven aquesta dada perquè se'ls descomptés de la retribució la quota sindical i es transferís als sindicats. En aquesta ocasió, l'empresa va utilitzar aquestes dades d'afiliació sindical per descomptar la part del sou corresponent al dia no treballat. Les dades es van utilitzar per a una finalitat diferent d'aquella per la qual es van recollir i, en conseqüència, les dades es van tractar de manera indeguda. A més, les dades d'afiliació sindical estan especialment protegides per la legislació, que per poder tractar-les exigeix el consentiment exprés i per escrit de la persona afectada (titular de les dades).

Un centre escolar publica, al tauler d'anuncis, la llista d'admesos i no admesos i inclou dades com la discapacitat d'una menor i la renda familiar, juntament amb la puntuació rebuda per als efectes de l'admissió.

Per garantir el dret a la igualtat d'oportunitats en processos de concurrència competitiva, l'AEPD considera més adequat publicar només el resultat global de la valoració, i que les dades de salut, renda, etc. es facilitin només a les persones interessades que competeixen per una plaça, quan ho sol·licitin davant possibles desacords i comprovacions. Així, s'evita que terceres persones no afectades pel procés coneguin aquestes dades.

Imatges d'una festa privada a casa d'una estrella, obtingudes amb zoom.

És poc probable que, segons les lleis, es considerin dades sensibles, però les imatges són dades personals. Per tant, l'estrella podria presentar una queixa indicant que s'han obtingut dades personals seves de forma il·legal.

EDAT PER AL CONSENTIMENT

Debateu amb la classe la informació exposada a continuació

Segons la normativa de protecció de dades, les persones més grans de 14 anys poden consentir elles mateixes el tractament de les seves dades personals, llevat els casos en què la llei exigeixi l'assistència de pare, mare o persona tutora.

Contràriament, si es volen tractar dades de menors de 14 anys cal comptar amb el consentiment de pare, mare o persona tutora. No es permet sol·licitar informació sobre la professió, l'economia, les dades sociològiques o de qualsevol altre tipus, relativa als seus familiars, si aquests no hi han donat el consentiment. Únicament se'ls pot demanar la identitat i l'adreça del pare, la mare o la persona tutora per sol·licitar el consentiment. La normativa determina, també, que la informació que se'ls adreça ha de ser comprensible, i obliga el responsable del fitxer a establir procediments que garanteixin que s'ha comprovat l'edat del/de la menor i l'autenticitat del seu consentiment o del pare, la mare o la persona tutora.

Per instal·lar un sistema de vigilància per circuit tancat de televisió al passadís de l'escola, al costat dels armariets, **no es requereix el consentiment d'estudiants i progenitors. Cal que es justifiquin problemes previs de seguretat que no es puguin resoldre per mitjans menys invasius.**

Es podria negar l'accés al pare o a la mare per examinar l'historial mèdic del seu fill o la seva filla **menor d'edat, si per sentència judicial ferma se'ls ha privat de la pàtria potestat.**

EDAT PER AL CONSENTIMENT

Debateu amb la classe la informació exposada a continuació

En un centre d'ensenyament secundari, la legislació sobre protecció de dades permet que tant l'alumnat com pares, mares o persones tutores facin el seu paper pel que fa al consentiment per al tractament de les dades personals dels estudiants. El professorat té dret, també, a sol·licitar examinar qualsevol informació personal seva que conservi el centre educatiu.

14 ANYS

Un alumne o una alumna de 14 anys pot signar un document en què consenti la publicació de la seva fotografia en l'anuari escolar.

Una escola hauria de sol·licitar el consentiment de l'alumnat i dels seus progenitors o tutors per utilitzar un sistema dissenyat per controlar l'assistència, basat en la identificació d'empremtes dactilars. Qualsevol alumne o alumna hauria de tenir dret a negar-se a utilitzar-lo; també pares, mares o persones tutores.

El consentiment signat d'un alumne o una alumna de 14 anys d'una escola d'ensenyament secundari hauria de ser suficient per fer-se soci o sòcia de la biblioteca escolar, o d'un banc estudiantil.

15 ANYS

Un/a estudiant de 15 anys es podria considerar prou madur/a per sol·licitar l'accés a les dades personals que el metge conservi d'ell/a.

16 ANYS

Un alumne o alumna de 16 anys podria presentar una queixa davant l'Agència de Protecció de Dades si considera que l'escola ha utilitzat o revelat de manera inadequada les seves dades personals. Com a alternativa, el pare o la mare d'aquest/a estudiant de 16 anys podrien presentar la queixa en nom del seu fill o la seva filla.

ACTIVITAT 3

ALUMNAT

Observa aquesta imatge i, després, respon les preguntes de sota.

QÜESTIONARI

1. Assenyala alguns dels drets principals que tens en relació amb les teves dades. Mira l'esquema de Drets i responsabilitats per respondre aquesta pregunta (Unitat 3, pàgina 55).
2. Quines mesures podries prendre per tenir més control de les teves dades?
3. Has hagut de reivindicar alguna vegada els teus drets per la manera en què s'estaven tractant les teves dades?

SOL·LICITUDS D'ACCÉS

Una sol·licitud d'accés consisteix en un imprès en què tu (la persona de la qual s'obté informació personal) fas una sol·licitud formal, acreditant la teva identitat, i la presentes a la persona responsable del fitxer, a l'empara de la llei de protecció de dades, demanant que et facilitin informació sobre si tracten les teves dades personals, amb quina finalitat les tracten, d'on les han obtingut i si les han comunicat i a qui, o si tenen intenció de comunicar-les.

La normativa preveu que, en els casos d'incapacitat o minoria d'edat, aquest dret d'accés a les dades personals es pugui exercir a través d'un/a representant.

ASPECTES QUE HAURIES DE CONÈIXER SOBRE LES SOL·LICITUDS D'ACCÉS

- ➔ Només tu pots sol·licitar l'accés a les teves dades personals, per la qual cosa has d'acreditar la teva identitat adjuntant una fotocòpia del DNI. També ho pots fer a través de mitjans electrònics, sempre que puguis acreditar la teva identitat.
- ➔ L'accés a les teves dades ha de ser gratuït. No et poden obligar a enviar cartes certificades, a trucar a telèfons amb tarifació addicional o a utilitzar mitjans que et suposin un cost excessiu.
- ➔ El responsable del fitxer ha de respondre la teva petició en el termini d'1 mes i t'ha de contestar, encara que no tingui dades teves.
- ➔ En el cas que et rebutgin la sol·licitud d'accés o no et responguin, pots presentar una reclamació davant l'Agència o Autoritat de Protecció de Dades.

UNITAT 3.4

ALUMNAT

SOL·LICITUDS D'ACCÉS

A continuació s'inclou un full informatiu sobre la manera d'accedir a la informació personal que es conserva sobre nosaltres.

Com fer una sol·licitud d'accés:

MODEL D'EXERCICI DEL DRET D'ACCÉS

Dades del sol·licitant**Nom i cognoms:**

DNI (cal adjuntar-ne una fotocòpia):

Adreça:**Dades de la persona o entitat responsable del fitxer o tractament****Nom i cognoms o càrrec o òrgan administratiu:****Adreça:****Localitat:**

(Si se'n desconeix l'adreça, es pot sol·licitar al Registre de Protecció de Dades)

Assumpte:**Sol·licitud d'informació sobre les dades personals incloses en un fitxer o tractament**

D'acord amb el que estableix l'article 15 de la Llei orgànica 15/1999, de 13 de desembre, de protecció de dades de caràcter personal, sol·licito que m'indiqueu si disposeu d'informació sobre les meves dades personals incloses en els vostres fitxers.

En cas afirmatiu, demano que m'envieu aquesta informació de manera clara i intel·ligible, així com les dades resultants de qualsevol elaboració, procés o tractament, l'origen de les dades, els cessionaris i els usos i finalitats per als quals es van emmagatzemar. Si no disposeu d'informació sobre les meves dades personals, sol·licito igualment que m'ho comuniqui.

Aquesta sol·licitud s'ha de contestar en el termini d'un mes des de la seva recepció, per la qual cosa demano que em comuniqui la informació sol·licitada o bé el motiu pel qual la persona o entitat responsable del fitxer considera que l'accés no és procedent.

En cas que no s'atengui aquesta sol·licitud d'accés en el termini esmentat, s'entén que és desestimada, de manera que es pot interposar l'oportuna reclamació davant l'Agència de Protecció de Dades, per iniciar el procediment de tutela dels drets.

(Localitat, data)

(Signatura del sol·licitant)

ACTIVITAT 3**PROFESSORAT****CASOS D'ESTUDI**

Fotocopieu els casos d'estudi descrits en les pàgines següents.

En aquesta unitat, l'alumnat ja s'ha familiaritzat amb la llei de protecció de dades. La competència per vigilar el compliment d'aquesta normativa està atribuïda a les agències de Protecció de Dades, que actuen amb plena independència de les administracions públiques en l'exercici de les seves funcions i tenen una àmplia gamma de potestats legals, entre les quals s'inclouen les següents:

- ➔ Obligar els responsables de fitxers, mitjançant notificacions legals, a facilitar qualsevol informació necessària per tramitar les sol·licituds.
- ➔ Obligar els responsables de fitxers a posar en pràctica allò que estableixen les lleis.
- ➔ Examinar les queixes presentades pel públic en general.
- ➔ Autoritzar els seus funcionaris perquè entrin a les instal·lacions i inspeccionin el tipus d'informació personal que s'hi registra, el procediment per tractar-la i les mesures de seguretat aplicades.

Un responsable de fitxer considerat responsable d'una infracció tipificada a la llei pot ser castigat amb multes de fins a 600.000 € i se li pot ordenar que elimini tota o part de la informació continguda a la base de dades.

- Dividiu la classe en grups de quatre persones. Assigneu un cas d'estudi a cada grup i demaneu que llegeixin el cas d'estudi corresponent i assenyalin els aspectes relacionats amb la protecció de dades que creguin que es podrien qüestionar. Poden tornar a consultar l'esquema de Drets i responsabilitats (Unitat 3, pàgina 55).
- Cada grup ha de designar una persona com a portaveu. Deixeu al grup uns 10 minuts per llegir el cas i discutir-lo.
- Un cop hagin acabat, demaneu al portaveu que s'aixequi i descriu breument la queixa i el tema en qüestió, que es poden anotar a la pissarra.

ACTIVITAT DE SEGUIMENT

- ➔ Demaneu als estudiants que responguin la pregunta següent: què faríeu per conscienciar els joves sobre la protecció de dades?
- ➔ Que dissenyin un cartell informatiu per a les agències de Protecció de Dades per distribuir-lo en centres d'ensenyament secundari.

ACTIVITAT 3

ALUMNAT

CASOS D'ESTUDI

CAS D'ESTUDI 1

Un home va presentar una queixa a l'**Agència de Protecció de Dades**, perquè la seva filla de 10 anys havia rebut una carta d'un banc preguntant-li si volia una targeta de crèdit. L'home es va posar en contacte amb el banc, també, i li van contestar que la llista d'adreces que van utilitzar la van comprar a una empresa de màrqueting. L'empresa de màrqueting va informar que havien adquirit les dades a una altra empresa. Aquesta altra empresa, al seu torn, va dir que van obtenir les seves dades personals d'una enquesta que

ell i la seva filla van emplenar després d'unes vacances. A l'imprès de l'enquesta s'indicava clarament que la nena només tenia deu anys. Aquesta empresa va respondre que, normalment, no utilitzaven les dades de persones menors de 18 anys, de manera que, en aquest cas, les dades personals de la nena s'havien transmès per error. L'empresa va corregir l'error i va prendre les mesures oportunes perquè errors d'aquest tipus no tornin a succeir.

CAS D'ESTUDI 2

Una mare va contactar amb l'**Agència de Protecció de Dades** per queixar-se que el centre d'ensenyament primari havia estat publicant dades sobre l'alumnat en el lloc web de l'escola, sense demanar prèviament permís a pares i mares. A les pàgines d'aquest lloc d'Internet van aparèixer fotografies i noms d'alumnes, a més d'un altre tipus d'informació relacionada amb les seves aficions, què els agradava i què no... La mare ja havia plantejat l'assumpte a l'escola, però no es va quedar conforme amb la resposta que va rebre. L'Agència de Protecció de Dades va exigir a l'escola que eliminés totes les dades personals del lloc web. Després, el director de l'Agència es va reunir amb la directora de l'escola, que li va explicar que tots els alumnes i les alumnes estaven molt

contents amb el nou lloc web, que havia guanyat, fins i tot, alguns premis. Pel que fa a demanar permís als pares i les mares, la directora va assenyalar que la iniciativa de crear un lloc web es va esmentar en una notificació escolar enviada a les famílies recentment i, a més, se'ls va convidar que vinguessin a l'escola i ho comprovessin elles mateixes. Malgrat tot això, l'Agència de Protecció de Dades va decidir que s'havia d'obtenir el consentiment exprés de pares, mares o persones tutores abans d'utilitzar d'aquesta manera dades personals de menors de 12 anys. La directora va acceptar aquesta resolució i es va comprometre a no col·locar informació personal en el lloc web sense el consentiment de pares, mares o persones tutores.

ACTIVITAT 3

ALUMNAT

CASOS D'ESTUDI

CAS D'ESTUDI 3

Una empresa d'investigació va enviar una enquesta per correu, juntament amb sobres franquejats per retornar-la, i va demanar a les persones destinatàries que contestessin les preguntes de l'imprès i el retornessin sense signar, és a dir, de manera anònima. No obstant això, els sobres franquejats estaven identificats amb un número de quatre dígit, la qual cosa suggeria que l'enquesta no era anònima, realment, i que les respostes enviades es podien rastrejar fins a conèixer les persones particulars que la van completar.

L'Agència de Protecció de Dades va organitzar

una reunió amb l'empresa. L'empresa va explicar que els números dels sobres es van utilitzar per comprovar qui havia respost l'enquesta i perquè l'empresa pogués enviar recordatoris a aquelles persones que encara no havien retornat l'enquesta. Una vegada que es treien les respostes dels sobres, no hi havia possibilitat de relacionar-les amb les persones que les havien enviat. L'Agència de Protecció de Dades es va mostrar satisfeta, quan va saber que les respostes de l'enquesta no es podien rastrejar per localitzar les persones remitent.

CAS D'ESTUDI 4

Una dona volia comprar un frigorífic en una botiga i va preguntar al dependent si podria pagar la nevera a terminis. Llavors, el dependent va comprovar les dades de la dona a l'ordinador. Hi havia altres clients al taulell que van poder veure perfectament dades personals i informació sobre la dona, com per exemple, la seva data de naixement. La dona va presentar una queixa a l'Agència de Protecció de Dades. Quan va començar

la investigació d'aquest cas, es va comprovar que la pantalla de l'ordinador estava mal situada i que era possible que altres clients poguessin veure les dades a la pantalla, encara que el personal de la botiga intentés ser discret.

Els propietaris van remodelar la botiga i van col·locar la pantalla de l'ordinador en una posició molt menys exposada.

ACTIVITAT 3

ALUMNAT

CASOS D'ESTUDI

CAS D'ESTUDI 5

Fa alguns anys, es va condemnar en primera instància un home jove per un delictes menor. Va apel·lar la sentència i el van absoldre. Al cap d'un temps, l'home va decidir emigrar a un país que li exigia no disposar d'antecedents policials, per la qual cosa necessitava una certificació de la policia. Va presentar una sol·licitud d'accés a la policia, acollint-se a la llei de protecció de dades de caràcter personal. Quan la policia li va respondre,

el ciutadà es va inquietar en comprovar que les diligències policials seguien constant a la base de dades. Llavors l'home va contactar amb l'**Agència de Protecció de Dades**, perquè estava preocupat pel fet que l'acusació original seguís figurant en les bases de dades policials. Finalment, la policia va lliurar a l'home una certificació que acreditava la cancel·lació dels seus antecedents.

CAS D'ESTUDI 6

Una dona va acudir al servei d'urgències d'un hospital públic. Uns mesos més tard, una empresa que estava fent una investigació va contactar amb ella. Els investigadors sabien quan havia estat a l'hospital i per què, i li van demanar que respongués algunes preguntes. La dona es va molestar pel fet que l'hospital hagués informat els investigadors de l'estada, de manera que va anar a l'hospital per aclarir aquest assumpte. No obstant això, no es va quedar conforme amb la resposta de l'hospital

i va presentar una queixa a l'Agència de Protecció de Dades. L'hospital va dir que havien col·locat un avís a la sala d'espera d'urgències, en el qual s'informava els/les pacients que l'hospital havia de proporcionar informació seva als investigadors, convidant els/les pacients que s'hi oposessin a comunicar-ho a la recepció. L'**Agència de Protecció de Dades** va resoldre que l'hospital havia d'haver preguntat a cada persona, individualment, si volia participar en la investigació o no.

ACTIVITAT 3

ALUMNAT

CASOS D'ESTUDI

CAS D'ESTUDI 7

L'Agència de Protecció de Dades va rebre una queixa d'una dona que havia canviat les dades del seu compte de telèfon i les havia posat al seu nom, després de separar-se del seu marit. El marit va contactar amb la companyia telefònica i se les va enginyar per aconseguir els codis d'accés a la bústia de veu. La dona va descobrir que el seu marit podia escoltar els seus missatges.

La companyia telefònica va estudiar minuciosament aquesta queixa i no va aconseguir esbrinar com s'havia produït exactament aquesta situació; però

va reconèixer que si el marit es va inventar una història per aconseguir la informació, en aquest cas els procediments de la companyia per protegir les dades dels clients no eren prou eficaços. La companyia va iniciar una revisió dels procediments de seguretat dels seus centres de trucades. Ara, la companyia telefònica actua d'acord amb una sèrie de normes estrictes per gestionar la transferència dels serveis telefònics, sobretot en situacions de parelles que s'han separat.

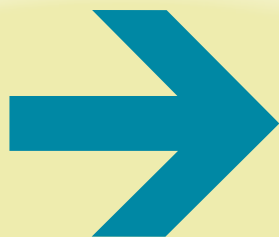
CAS D'ESTUDI 8

Un grup de treballadors d'una empresa es va queixar a l'Agència de Protecció de Dades perquè s'havien posat les seves avaluacions particulars de rendiment laboral a disposició d'un gran nombre de directius. Els treballadors consideraven que les seves dades confidencials no s'havien de facilitar a persones que no s'encarregaven de dirigir-los.

Quan l'assumpte es va plantejar a l'empresa, aquesta va explicar que la directora d'un departament en particular havia creat un arxiu a l'ordinador, amb els índexs de rendiment laboral de la plantilla que tenia

al seu càrrec. No obstant això, accidentalment, els permisos d'accés a aquest arxiu es van configurar de manera que persones alienes al seu equip directiu poguessin veure-ho. Un membre de la plantilla va informar la direcció del problema i es va destruir l'arxiu en qüestió. L'empresa va sol·licitar una investigació formal per analitzar l'assumpte i va adoptar mesures immediates per resoldre els aspectes afectats en aquest cas; concretament, es va assegurar que les mesures de seguretat fossin adequades de llavors endavant.

- Fotocopieu el full de reclamacions de la pàgina següent per repartir-lo a classe.
- Feu diverses còpies de cada un dels casos d'estudi i demaneu als alumnes que triïn un estudi de cas que no hagin debatut en el seu grup. Demaneu que llegeixin de forma individual el nou cas d'estudi que han seleccionat i que emplenin el full de reclamacions, després d'haver analitzat la situació. Poden elaborar o inventar detalls que no figurin en el seu cas d'estudi.
- Consulteu els informes anuals en els llocs web de les agències de Protecció de Dades (www.agpd.es, www.madrid.org, www.apd.cat, www.avpd.euskadi.net), per conèixer el desglossament del tipus de consultes i reclamacions que es reben cada any.

Nota informativa:

D'acord amb l'article 5 de la Llei orgànica 15/1999, de 13 de desembre, de protecció de dades de caràcter personal, us informem que la presentació de la denúncia dona lloc a la inclusió de les dades de caràcter personal en el fitxer de registre d'entrada i sortida de documents i en el fitxer d'expedients d'exercici de drets, d'inspecció i sancionadors, l'entitat responsable del qual és l'Autoritat de Protecció de Dades.

Podem exercir els drets d'accés, rectificació, cancel·lació i oposició davant d'aquesta institució, carrer...

Us informem que, per resoldre la vostra denúncia, les vostres dades es poden cedir a altres autoritats que tenen competències en procediments de garantia del dret a la protecció de dades, així com a altres instàncies competents en la garantia dels drets dels particulars.

**ACTIVITAT DE
SEGUIMENT / DEURES**

ALUMNAT

MODEL DE DENÚNCIA DAVANT L'AGÈNCIA DE PROTECCIÓ DE DADES

Dades de la persona denunciant

Nom i cognoms

DNI

Adreça

Dades de la persona o entitat denunciada

Nom

Adreça

Localitat

Denuncio, per haver-se vulnerat el que disposa la normativa vigent en matèria de protecció de dades, els fets següents:

(Cal enumerar els fets que es denuncien)

1.

2.

3.

[...]

Per justificar els fets denunciats, apporto la documentació següent:

(Cal indicar la documentació que correspongui)

1.

2.

3.

[...]

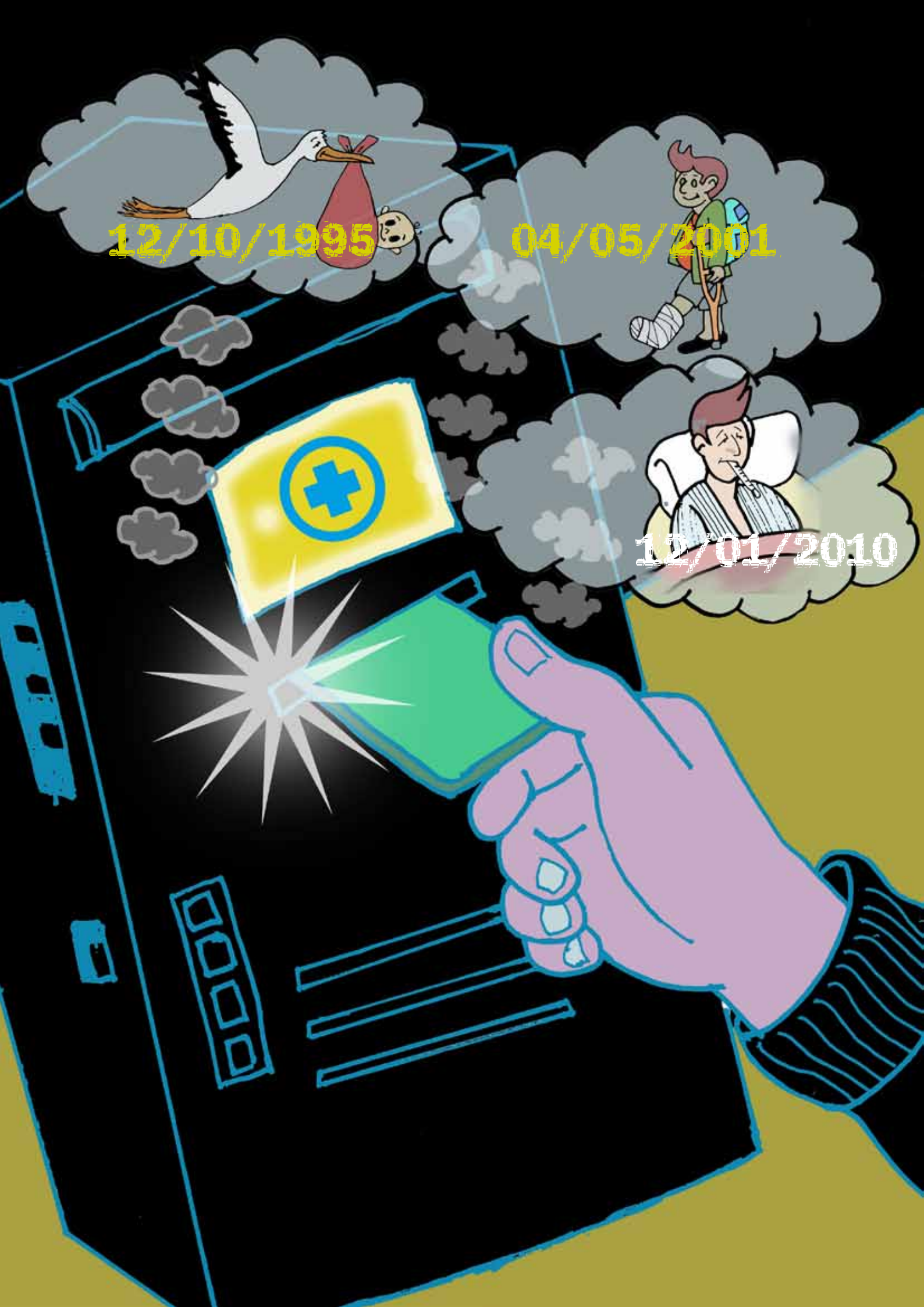
(Localitat, data)

(Signatura de la persona denunciant)

12/10/1995

04/05/2001

10/01/2010

UNITAT 4

ADOLESCENTS QUE FACILITEN
LES SEVES DADÉS

UN DIA EN LA VIDA DE L'HELENA

VIGILÀNCIA

TV DIGITAL INTERACTIVA

COMPRES: CEL O INFERN

LLOCS WEB DE XARXES SOCIALS

RFID: GENERANT ONES

BIOMETRIA

OBJECTIUS

- ➔ Subratllar el paper actual de la tecnologia en les nostres vides i les conseqüències que té en la nostra privacitat.

CONEIXEMENTS

- ➔ Perfils.
- ➔ Innovació tecnològica.
- ➔ Tècniques de vigilància.

CONCEPTES

- ➔ Democràcia.
- ➔ Desenvolupament.
- ➔ Privacitat a les xarxes socials.

HABILITATS

- ➔ Anàlisi crítica.
- ➔ Comunicacions: discussió, joc de rol, audició, representació, empatia.

ACTITUDS I VALORS

- ➔ Conscienciar l'alumnat dels avantatges i els possibles riscos de la tecnologia.
- ➔ Apreneatge d'actituds sobre el control de la informació en l'ús de les tecnologies de la informació.

UNITAT 4.1
ACTIVITAT 1

ALUMNAT
**ADOLESCENTS QUE FACILITEN
 LES SEVES DADDES**

A continuació es mostra el perfil d'un adolescent.
 Elabora una taula similar amb les dades del teu perfil.

Nom:	J. P. (adolescent que facilita les seves dades)
Edat:	16 anys
Adreça:	Carrer Major, 3. Vilanova
Germans:	2 germans; un germà més gran i una germana més petita.
Resultats en les qualificacions globals de 3r d'ESO:	1 excel·lent, 4 notables, 3 aprovats, 1 insuficient; 1 molt deficient.
Esmorzar preferit:	suc de taronja i cereals.
Expedient disciplinari de l'escola:	dues sancions, una per arribar tard amb freqüència i una altra per fer trampes en un examen. A 1r, el van suspendre durant dos dies per comportar-se de manera mal educada amb els professors.
Grup sanguini:	B +
Historial mèdic:	apendicitis, xarampió, fractura de canell als 5 anys.
Antecedents:	amb 14 anys el van sorprendre robant en una botiga i, posteriorment, una nit de juliol l'any passat, agents de la Policia Local el van haver d'acompanyar a casa perquè estava en estat d'embriaguesa.
Al·lèrgies / malalties:	és asmàtic i porta a sobre un inhalador.
Estalvis:	té 90 € en un compte d'estalvi en el banc.
Adreça electrònica:	JP@hotmail.com
Aficions:	la novel·la fantàstica medieval (necessita ulleres per llegir), el cinema i els videojocs.
DNI:	1111111z
Núm. de telèfon mòbil:	666 666 666
Millor amic/amiga:	Ruth
Esports:	juga a futbol i a bàsquet.
Vacances:	va de campament cada any al juliol i passa la resta de l'estiu amb els seus avis, al poble dels seus pares.

ACTIVITAT 1**PROFESSORAT**

Debateu a classe amb l'alumnat els punts descrits a continuació.

- Quin tipus d'informació sobre J. P. considereu dades sensibles?
- Reflexioneu sobre les conseqüències que es puguin produir, si totes les dades de J. P. s'introduïssin en un ordinador i es creés un perfil.

Imagina que les tres dades següents sobre J. P. apareguessin a la pantalla d'un ordinador:

Nom: J. P.

Expedient disciplinari de l'escola: dues sancions a l'escola, una per arribar tard amb freqüència i una altra per fer trampes en un examen. A 1r, el van suspendre durant dos dies per comportar-se de manera mal educada amb els professors.

Antecedents: amb 14 anys el van sorprendre robant en una botiga i, posteriorment, una nit de juliol l'any passat, agents de la Policia Local el van haver d'acompanyar a casa perquè estava en estat d'embriaguesa.

REFLEXIÓ

Creuen els alumnes i les alumnes que aquest perfil és injust, en haver-se omès tots els èxits i les qualitats positives de J. P.? Seria adequat que la seva escola tingués un enllaç per accedir al sistema informàtic de la Policia Local, perquè els expedients escolars puguin actualitzar-se per reflectir qualsevol altercat que l'alumnat tingui amb la llei (tant si n'és innocent com si no)?

Imagina que les dades apareguessin a la pantalla d'un ordinador:

DNI: 11111111z

Núm. de telèfon mòbil: 666 666 666

Estalvis: 90 € en un compte d'estalvi en el banc.

Adreça electrònica: JP@hotmail.com

REFLEXIÓ

Podria ser perjudicial per a J. P. el fet que es revelin les seves dades, o que algú hi accedeixi sense cap justificació? Podria algú aconseguir suplantar-lo, gràcies a aquesta informació? Creuen els alumnes i les alumnes que aquestes dades es podrien utilitzar per fer compres o gestions bancàries per Internet?

Es pot dissenyar el perfil dels interessos, els moviments, les relacions, els èxits, la liquiditat econòmica i la salut d'una persona, demanant informació personal a una gran varietat de fonts com, per exemple, l'abonament del bus, l'escola, el metge i diverses institucions financeres. El conjunt de dades resultant seria un perfil complet de detalls corresponents a la persona en qüestió.

UNITAT 4.2

ALUMNAT

UN DIA EN LA VIDA DE L'HELENA

Llegeix el diari.

07:30 L'Helena es desperta.

08:00 Després d'esmorzar, l'Helena encén el seu ordinador i es connecta a Internet. Un cop connectada, entra en un lloc web de notícies. A l'Helena li agrada i es registra. Tot i que li ofereixen llegir la declaració de privacitat del lloc web abans de registrar-se, prem acceptar cada vegada per acabar com més aviat millor. A l'Helena no la preocupa en què s'utilitzaran les seves dades personals.

08:15 L'Helena busca coses que li interessin a Internet. El seu PSI (proveïdor de serveis d'Internet) registra i guarda totes les cerques de l'Helena durant un període de temps indeterminat. El motor de cerca que utilitza conserva, també, la informació de les cerques sense declarar-ne cap finalitat específica.

09:00 L'Helena arriba al seu lloc de treball i les càmeres de vigilància del circuit tancat de televisió registren la seva arribada. Abans que s'instal·lessin les càmeres, la cap de l'Helena va informar clarament el personal que les imatges enregistrades en el sistema només s'utilitzarien per a fins relacionats amb la seguretat i que totes les imatges es guardarien en un lloc segur. La cap de l'Helena també va col·locar un sistema de fitxatge amb lector biomètric del polze [per a més informació sobre la biometria, vegeu la pàgina 98]. El sistema registra totes les entrades i sortides del lloc de treball de cada treballador/a. A l'Helena la va preocupar que aquest sistema fos una mica indiscret, però això semblava no importar als seus companys i companyes, per la qual cosa va decidir adaptar-se al sistema. L'Helena no ha rebut més detalls sobre els altres usos que la seva cap pugui fer d'aquesta informació.

11:15 A la pausa per al cafè, l'Helena entra al seu compte bancari en línia. La nit anterior havia parlat amb el seu germà petit i havien quedat que li enviaria uns quants diners. El seu germà està recurrent Europa amb motxilla. El banc de l'Helena, igual que les altres entitats financeres principals, utilitza el sistema interbancari SWIFT per transferir quantitats econòmiques. El banc no li ha explicat clarament si el Govern nord-americà pot accedir a la informació relativa a la transferència i a les seves dades personals, ja que controla totes les transaccions SWIFT com a mesura preventiva en la lluita contra el terrorisme.

13:00 L'Helena surt a menjar i s'acosta al seu supermercat local per comprar alguns productes per a la llar, perquè té intenció de fer una neteja general a casa. A la caixa, l'Helena mostra la targeta de l'establiment per guanyar punts per fidelitat. El seu supermercat utilitza la informació registrada a la targeta de fidelitat per controlar els seus hàbits de compra i per enviar-li ofertes de productes afins, en la pròxima bustiada. A l'Helena no l'importa que el supermercat conegui els seus hàbits de compra.

13:20 L'Helena va a la biblioteca local per tornar un llibre d'autoajuda titulat "Química entre homes i dones" i agafa un altre llibre sobre com augmentar l'autoestima: "Bombes d'amor humanes". Per això utilitza el seu carnet de la biblioteca, que registra les dades dels seus préstecs a la base de dades de l'Ajuntament.

UNITAT 4.2

ALUMNAT

16:00 L'Helena ha de sortir abans de la feina per anar a l'hospital, perquè té hora amb l'especialista. Fa tres anys, a la granja familiar, va rebre accidentalment un tret a la cama i encara pateix dolors per aquesta ferida. Quan arriba a l'hospital, dóna les seves dades personals. L'especialista té tot el seu expedient i l'Helena és conscient que tot el seu historial mèdic està registrat en el sistema electrònic de l'hospital. No li importa, però suposa que només accedeixen a aquesta informació aquelles persones que necessiten veure el seu historial per tractar-la després.

19:00 L'Helena anirà a una clínica privada a Nova York, perquè li practiquin una petita operació de cirurgia plàstica. Després de sopar, l'Helena es connecta de nou a Internet i reserva un vol. Per fer la reserva, l'Helena ha de donar una gran quantitat de dades personals. Abans de viatjar, com a mesura preventiva en la lluita contra el terrorisme, el Govern nord-americà rebrà aquestes dades per avaluar-les i decidir si l'Helena suposa una amenaça per a la seguretat dels Estats Units. El lloc web de la companyia aèria conté informació en què notifica aquesta pràctica, però l'Helena no llegeix, generalment, totes les informacions addicionals d'aquest tipus, per la qual cosa no és conscient d'això.

20:00 L'Helena rep una trucada al seu telèfon mòbil. No reconeix el número però, tot i així, decideix contestar. La persona que truca penja immediatament i l'Helena s'oblida d'aquesta trucada. No obstant això, l'Helena no sap que la persona que ha marcat el seu número de telèfon accidentalment és considerada per la policia sospitosa de realitzar activitats delictives. Aviat, la policia sol·licitarà comprovar tots els registres telefònics d'aquesta persona. Els registres mostraran que ha marcat el número de l'Helena. Com a conseqüència d'això, la policia requerirà comprovar, també, tots els detalls del telèfon mòbil de l'Helena dels últims tres mesos, per decidir si aquesta informació és rellevant en les seves investigacions.

L'Helena acaba el dia mirant televisió. Les seves dades personals ja no es faciliten a ningú més durant la resta del dia.

SOCIETAT DE LA VIGILÀNCIA?

L'Helena creu que no té motius per preocupar-se perquè altres persones tenen accés a la seva informació personal. En realitat ella, que compleix amb les lleis, per què hauria de preocupar-se per això? La tecnologia ha fet la seva vida quotidiana més fàcil i ella ha compartit de bon grat les seves dades personals per aprofitar-se d'aquests avantatges.

Però l'Helena hauria de preocupar-se, potser. Què passaria si tota la informació retinguda sobre ella es col·loqués en un únic lloc central? Quina impressió podria fer-se qui la veiés?

El perfil resultant i les conclusions que se'n podrien treure suposarien una sorpresa desagradable. Una conclusió podria ser: "L'Helena, sospitosa de terrorisme..."

HELENA:

Cerca de notícies a Internet:

Articles d'interès: Terroristes londinencs imputats (registres d'Internet).

Recerques al web:

Cirurgia plàstica.

Transferència de fons:

A una persona a Hamburg.

Historial mèdic:

Operada d'una ferida de bala.

Expedient delictiu / faltes comeses:

Sí (dues multes per excés de velocitat).

Arxius de la biblioteca municipal:

En una recerca de paraules clau en els llibres prestats, es van produir dues coincidències: "química" i "bomba".

Registres telefònics:

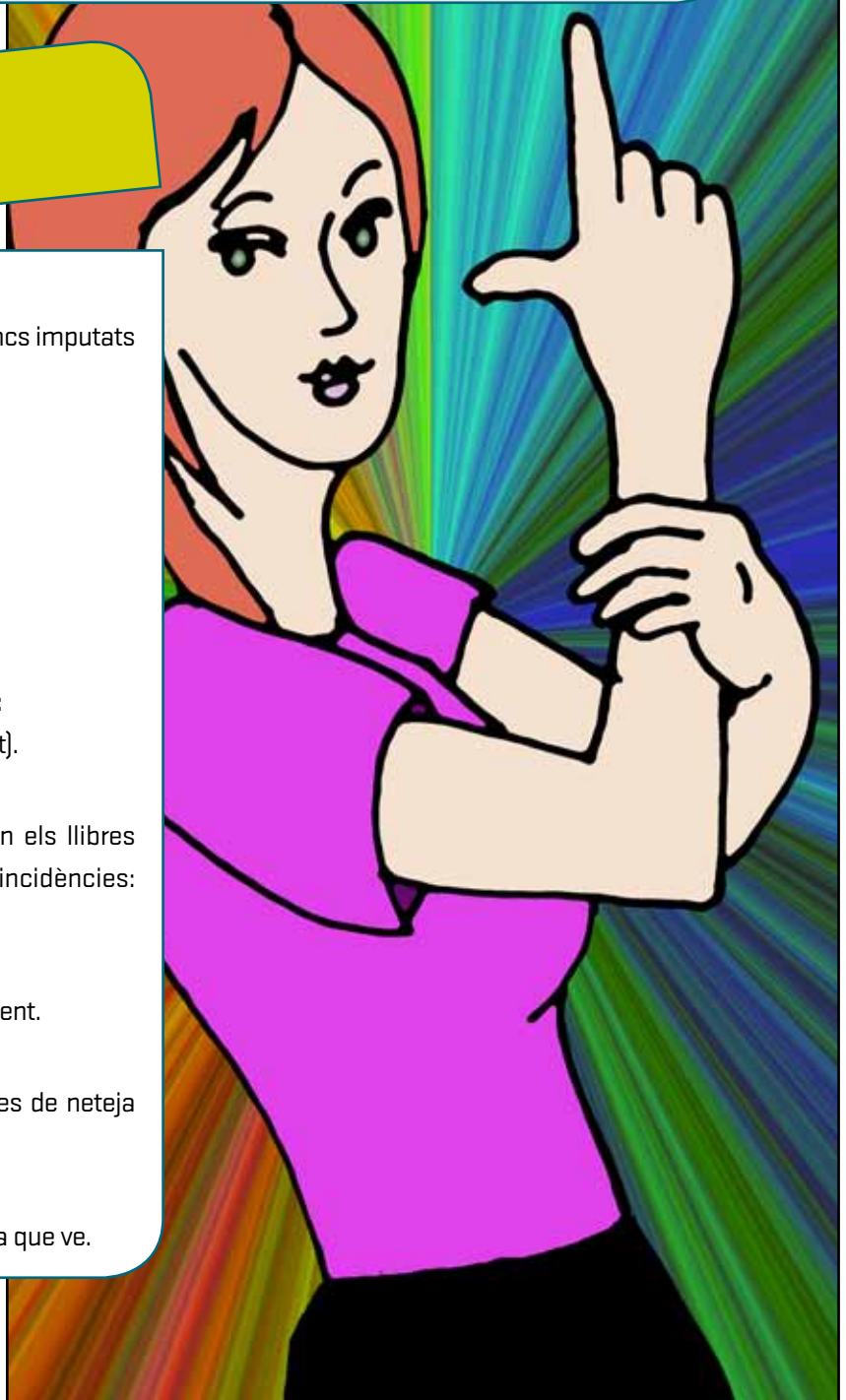
Trucada rebuda d'un conegut delinqüent.

Hàbits de compra:

Compra de gran varietat de productes de neteja perillosos.

Plans de vacances:

Viatge en avió a Nova York la setmana que ve.

Tecnodiari

ACTIVITAT DE SEGUIMENT

Al fil de la situació descrita en les pàgines anteriors "Un dia en la vida de l'Helena", demaneu a l'alumnat que escrigui un informe detallant les seves interaccions amb la tecnologia. Les entrades poden incloure transaccions com, per exemple, publicar comentaris o fotos en una xarxa social, crear una entrada o post en un bloc, pujar vídeos a un portal determinat, utilitzar abonaments de transport d'autobús o targetes de préstec de llibres en una biblioteca, etc. Recordeu-los que pensin en l'ús dels seus telèfons mòbils o d'Internet i en les zones del seu entorn on hi ha instal·lades càmeres de vigilància. Els diaris podrien contenir també un registre de les visites al metge, llibres prestats, DVD llogats, competicions en què han participat, música descarregada...

TECNO

VIGILÀNCIA

Fotocopieu l'activitat de la pàgina 87 i distribuïu-la a classe. Utilitzeu el material facilitat a continuació per presentar l'activitat.

Les respostes són a la pàgina 88.

El predomini de la tecnologia en les nostres vides diàries és una cosa que ja es dona gairebé per feta.

Es pot dir que tenim una empremta electrònica que deixa un rastre darrere nostre. Ja sigui quan encenem el nostre telèfon mòbil, passem l'abonament de l'autobús pel lector, fixem en entrar a la feina o a l'escola, comprem per Internet o ens graven les càmeres de vigilància quan caminem pel carrer, molts dels nostres moviments i les nostres activitats es poden rastrejar en termes de temps i espai.

Part d'aquesta vigilància es fa obertament, com és el cas de les càmeres de vigilància situades a la vista, amb un rètol al costat, explicant els fins per als quals es graven les imatges.

Cert tipus de vigilància és passiva, per exemple les imatges gravades per les càmeres de control de velocitat que hi ha instal·lades en determinats llocs de les carreteres de tot el país quan s'hi passa. Aquest tipus de vigilància no exigeix res a una persona en particular, llevat que l'individu es vegi obligat a explicar certes accions o certs comportaments. De vegades, és possible que la vigilància per raons legítimes s'hagi d'encobrir, és a dir, la vigilància que es faci sense que les persones sotmeses a vigilància en siguin conscients. No obstant això, s'han d'examinar més detingudament molts tipus de vigilància possibles gràcies a les tecnologies emergents, i també cal que el seu ús sigui justificat.

REFLEXIÓ

Demaneu a l'alumnat que decideixi si pensa que els contextos descrits a la pàgina següent són situacions de vigilància oberta, en què l'ús d'algun tipus de tecnologia per vigilar una persona és obvi i previsible. D'altra banda, la vigilància encoberta es produeix en una situació en què l'ús de la tecnologia per vigilar les activitats d'una persona no es mostra clarament. [Recordeu que la vigilància encoberta pot ser perfectament legítima].

ACTIVITAT 1

ALUMNAT

Decideix si en els exemples següents la vigilància és òbvia (oberta) o oculta (encoberta).

Situació	Oberta ✓	Encoberta ✓
Fitxar per entrar a treballar amb la targeta de banda magnètica.		
Una càmera de vídeo oculta instal·lada per la direcció de l'escola sota la taula d'una professora, sense que ella en tingui coneixement. La càmera està col·locada davant de la classe i grava les activitats d'alumnes i professora.		
Dispositius de seguretat a la roba d'una botiga. Si sortissis de la botiga amb una peça que encara porta el dispositiu, saltaria l'alarma.		
Cambres de control de velocitat.		
Galetes (cookies) instal·lades al teu ordinador, per controlar totes les teves activitats en un lloc web determinat.		
L'historial d'un motor de cerca: registre de totes les cerques realitzades des d'un ordinador concret.		
Una càmera de vigilància en una gasolinera.		
Marcar la casella "M'agrada" a Facebook: aquesta informació es registra i s'emmagatzema en els bancs de dades d'aquesta xarxa social, per utilitzar-la posteriorment, generalment amb fins lucratiu.		
Un missatge de veu deixat al teu telèfon mòbil et vincula amb una zona geogràfica determinada, a una hora i un dia concrets de l'any passat.		
Subscriure's a un joc o una aplicació en una xarxa social: la xarxa social pot accedir a aquestes dades d'activitat i utilitzar-les per a finalitats com la publicitat personalitzada.		

Respostes

Situació	Oberta ✓	Encoberta ✓
Fitxar per entrar a treballar amb la targeta de banda magnètica.	✓	
Una càmera de vídeo oculta instal·lada per la direcció de l'escola sota la taula d'una professora sense que ella en tingui coneixement. La càmera està col·locada davant de la classe i grava les activitats d'alumnes i professora.		✓
Dispositius de seguretat a la roba d'una botiga. Si sortissis de la botiga amb una peça que encara porta el dispositiu, saltaria l'alarma.	✓	
Càmeres de control de velocitat.		✓
Galetes (cookies) instal·lades al teu ordinador, per controlar totes les teves activitats en un lloc web determinat.		✓
L'historial d'un motor de cerca: registre de totes les cerques realitzades des d'un ordinador concret.		✓
Una càmera de vigilància en una gasolinera.	✓	
Marcar la casella "M'agrada" a Facebook: aquesta informació es registra i s'emmagatzema en els bancs de dades d'aquesta xarxa social, per utilitzar-la posteriorment, generalment amb fins lucratis.		✓
Un missatge de veu deixat al teu telèfon mòbil et vincula amb una zona geogràfica determinada, a una hora i un dia concrets de l'any passat.		✓
Subscriure's a un joc o una aplicació en una xarxa social: la xarxa social pot accedir a aquestes dades d'activitat i utilitzar-les per a finalitats com la publicitat personalitzada.		✓

UNITAT 4.4

ALUMNAT

TV DIGITAL INTERACTIVA

La televisió digital interactiva s'està expandint arreu del món. S'utilitzen moltes paraules de moda per descriure la TV digital: la revolució digital, gran oportunitat, control...

Què és la TV digital interactiva?

La TV digital interactiva és aquella en què hi ha una interacció entre la persona espectadora i el proveïdor del servei (la companyia de la televisió digital que ofereix els canals de televisió), en la qual la informació flueix. El proveïdor del servei de televisió fa preguntes i la persona espectadora contesta, utilitzant el comandament de la televisió. Segons les respostes, el contingut televisiu va canviant.

Com funciona?

La televisió té un xip de memòria que enllaça amb una base de dades central. Aquest xip controla les hores que passes mirant la televisió al dia i registra tots els programes vistos en cada televisor individual. Cada vegada que es premen els botons del comandament a distància, el moviment queda anotat a la base de dades. Aquest sistema es coneix com a flux de clics de la televisió i es pot generalitzar per crear un perfil molt sofisticat dels espectadors i les espectadores i les seves preferències. Les persones analistes que treballen per al proveïdor de televisió, amb el pas del temps, poden arribar a conèixer cada vegada millor els gustos i hàbits d'espectadors i espectadores, una informació que podria vendre's a les empreses d'investigació de mercat i a anunciants.

Opcions

Molts paquets nous que van apareixent en el mercat ofereixen descomptes o més canals televisius, si registres les teves dades en un registre central i acceptes que controlin tot el que veus. La factura mensual que rep la teva família podria rebaixar-se i, a més, es podrien aconseguir descomptes en productes relacionats. Val la pena? Tu decideixes...

Com et sentiries si a la pantalla del teu televisor hi apareguessin suggeriments sobre les pròximes emissions de programes que et puguin interessar, d'acord amb les teves preferències? Et faria res que te n'enviessin recordatoris al teu telèfon mòbil o al teu compte de correu electrònic? Com et sentiries si el teu proveïdor transmetés les teves dades a altres companyies i aquestes contactessin amb tu per informar-te sobre productes i serveis relacionats amb els teus hàbits televisius? Alguns materials adreçats a tu poden revelar un aspecte sobre la teva persona que preferiries mantenir en privat, fora de l'abast dels altres: per exemple, informació relacionada amb dificultats financeres, cirurgia estètica, productes de culturisme, agències matrimonials, pastilles per aprimar-se, malalties mèdiques compromeses...

La TV digital interactiva podria ser una manera d'intentar ficar-se al teu cap per descobrir la teva opinió sobre tot tipus de qüestions... Imagina si en seria, d'útil, aquesta informació per a les empreses, els partits polítics, els mitjans de comunicació, etc.

**ACTIVITAT DE
SEGUIMENT / DEURES**

ALUMNAT

Escriu un diari amb els programes de televisió que mires durant una setmana i calcula les hores que passes davant del televisor al dia. La setmana següent presenta els resultats a classe, per debatre'ls en grup. Què revelen els resultats sobre la teva personalitat i els teus interessos? Creus que les empreses de màrqueting pensarien que aquesta informació és útil per conèixer quin tipus d'anuncis i missatges personalitzats els interessaria emetre en el teu televisor? Creus que els avantatges contraresten els aspectes negatius? Hi ha programes que prefereixes que ningú sàpiga que veus?

UNITAT 4.5

ALUMNAT

COMPRES: CEL O INFERN

ANTECEDENTS

Els supermercats poden controlar els nostres hàbits de compra gràcies a les targetes de fidelització. Amb les ofertes i els descomptes de tota mena que fan als clients que han adquirit una targeta de fidelització, els supermercats aconsegueixen informació valuosa sobre les compres habituals i els productes que adquireixen les persones per a ocasions especials.

Els supermercats utilitzen les dades d'aquestes targetes de manera molt intel·ligent. Analitzen aquestes dades per descobrir amb quina freqüència els seus clients compren determinats productes i si hi ha patrons comuns. Les compres es divideixen en categories: de luxe, econòmiques (ajustades a pressupost) o de la llar. A més, les dades poden servir, també, per classificar els clients en els diferents grups socials o econòmics. Quan un client sol·licita la targeta de fidelització, se l'hauria d'informar que les seves dades s'analitzaran i els supermercats haurien de preguntar-li si consent que la seva informació es transfereixi a altres empreses i oferir-li la possibilitat de dir que NO, si no vol que això passi.

Moltes persones se sorprendrien en veure les dades relacionades directament amb elles o si s'assabentessin que els seus hàbits de compra s'han transmès a altres empreses sense el seu permís. Per exemple, imagina que el supermercat t'envia un missatge de text cada vegada que afegeixen un nou producte a la secció de fleca, perquè l'any passat vas comprar molts pastissos. T'importaria que el supermercat informés d'això a altres empreses i t'oferissin un descompte en pastilles per aprimar mitjançant missatges de text?

Creus que el fet d'utilitzar la informació per a un altre propòsit que no sigui la finalitat inicial per a la qual es van requerir les dades suposa un incompliment de les obligacions del supermercat (responsable de tractament dades)? Un responsable de dades ha de... conservar les teves dades personals per a un o diversos fins específics, explícits i legals. Així mateix, un responsable de dades hauria d'utilitzar les teves dades personals... únicament per a aquests fins.

Vegeu l'esquema Drets i responsabilitats. (Unitat 3, pàg. 55).

La propera vegada que vagis al supermercat o estiguis en una botiga d'una cadena que t'oferix contractar una targeta de fidelització, sol·licita una còpia de l'imprès de sol·licitud i llegeix l'apartat "Termes i condicions".

Respon les següents preguntes:

- ➔ Hi ha, clarament, un límit d'edat mínima per sol·licitar una targeta de fidelització?
- ➔ Després de llegir l'apartat "Termes i condicions", entens per a què s'utilitzaran les teves dades o les de la teva família?
- ➔ Pots dir que no vols que contactin amb tu per a altres serveis, per exemple, préstecs, assegurances de cotxe o de la llar?
- ➔ Pots dir que NO vols que enviïn les teves dades a una sèrie d'empreses associades amb el supermercat?

UNITAT 4.6

ALUMNAT

LLOCS WEB DE XARXES SOCIALS

Els llocs web de xarxes socials (per exemple, Tuenti, Facebook o Twitter) són un lloc extraordinari per parlar amb amics i amigues i conèixer gent nova. Encara que molts llocs web de xarxes socials permeten als usuaris restringir l'accés, les enquestes demostren que la majoria de les persones no activen les opcions de privacitat o les mesures de seguretat.

Hi ha diversos factors que podrien afectar les teves experiències en els llocs de xarxes socials, per exemple la teva actitud cap a la privacitat, la quantitat d'informació que comparteixes amb altres persones, les opcions de privacitat disponibles i el sistema de seguretat del lloc on t'has inscrit. Quan creïs un compte en un lloc de xarxes socials, val la pena recordar-te a tu mateix que estàs creant una empremta electrònica o un registre de la teva vida en un lloc i un moment específics. El fet de revelar massa dades personals, informació sobre les teves relacions i el que fas en el teu temps lliure podria comportar conseqüències en un futur... El passat pot tornar sense avís previ.

2020 GENERACIÓ Z

Segons vas *postejant* missatges i pujant vídeos i fotos al teu lloc web de xarxes socials, un cercador electrònic rastreja sense que tu ho sàpigues la Xarxa Global Mundial (World Wide Web), capturant (guardant) les teves pàgines. Encara que eliminis el contingut de les teves pàgines cada pocs mesos, t'aterrirà saber que la col·lecció de vídeos, fotos i posts que vas crear quan eres adolescent tornaran a sortir a la superfície l'any 2020, en un arxiu penjat a la xarxa amb el títol "La Generació Z: els anys perduts".

Situació 1:

És l'any 2020 i tens una entrevista important per tractar sobre un futur ascens. Comptes amb aconseguir-lo i amb l'augment de salari corresponent perquè et concedeixin la hipoteca per a la teva primera casa. Un antic company de classe t'adverteix de l'existència de l'arxiu

"Generació Z" i estàs preocupat perquè la teva cap pot recórrer a aquest material, com a part del procés d'investigació. Algunes fotos i converses gravades d'aquella època ara resulten força impactants.

Situació 2:

Ets un polític local ambiciós i treballador i tens pensat presentar-te com a candidat al Parlament, en les eleccions generals de 2020. Un dels teus rivals descobreix l'arxiu "Generació Z" i avisa el diari local. El diari publica comentaris sobre tu d'altres pàgines de la mateixa comunitat virtual, on et descriuen com a impopular, dropo i egocèntric. Intentes riure-te'n, d'això, perquè és un instant aïllat de la primera etapa de la teva vida adulta però, a mesura que vas fent campanya a la localitat, no pots evitar observar que s'ha produït un canvi en l'actitud de les persones cap a tu.

UNITAT 4.6

ALUMNAT

LLOCS WEB DE XARXES SOCIALS

CAS D'ESTUDI 1

Menors d'edat enviaven les seves fotos a un portal especialitzat en serveis de contactes personals, que no té mesures que assegurin la certesa de l'edat i en el qual es podia accedir a les fotografies i comentaris sense restriccions. L'AEPD investiga els fets i constata que les dades personals es tracten sense el necessari consentiment dels progenitors dels menors i sense que n'hagin estat informats prèviament, de manera que s'acorda sancionar el portal.

CAS D'ESTUDI 2

Alumnes que a classe prenen la fotografia del professor amb un telèfon mòbil i la distribueixen a través d'una xarxa social, on s'hi aboquen comentaris. L'AEPD investiga els fets, ja que es tracta de la difusió d'una dada de caràcter personal, com és la imatge, feta sense el consentiment de la persona afectada; per tant, això dóna lloc a responsabilitat, de conformitat amb la legislació sobre protecció de dades.

CAS D'ESTUDI 3

La suplantació de la identitat d'un menor en una xarxa social, al qual se li atribueixen determinats comentaris que no ha fet. L'AEPD investiga els fets, així com la línia telefònica des de la qual s'ha dut a terme, per determinar-ne les responsabilitats.

Llocs web de xarxes socials: Una trampa per robar identitats?

Els anomenats lladres d'identitats reuneixen informació personal de la xarxa, esperant aconseguir dades suficients per robar temporalment la identitat d'una persona i cometre un frau.

Es poden endevinar les claus d'accés dels usuaris, documentant-se sobre les seves relacions i els seus passatems. De vegades, la gent facilita a les seves pàgines web els detalls suficients i això permet que altres persones es facin passar per elles o, fins i tot, que les assetgin.

Mesures preventives

- Podria resultar perjudicial publicar a Internet la teva data de naixement, el número de telèfon mòbil, el lloc de residència, quan vas de vacances o dades mèdiques (grup sanguini, etc.). Realment, mai és una bona idea donar a conèixer aquesta informació en una pàgina web, una xarxa social o un bloc; hauries de compartir-la, únicament, amb persones en les quals puguis confiar plenament.
- A l'hora d'entaular amistats virtuals, fes-ho només amb gent que coneguis i, si tinguessis dubtes sobre la seva veritable identitat, posa-les a prova per comprovar-ho.
- Vés amb compte a carregar imatges a Internet. Mai carreguis una imatge d'una altra persona sense el seu consentiment.
- Evita utilitzar màquines d'accés públic per connectar-te a Internet (cibercafès, etc.). I, si ho fas, desconnecta't com cal.

A l'ordinador de l'escola, de la biblioteca i o de casa, entra en algunes de les adreces electròniques següents:

- Agència Espanyola de Protecció de Dades: "Recomanacions a usuaris d'Internet". Pots consultar els capítols XI "La web 2.0" (pàg. 38) i XII "La responsabilitat dels internautes" (pàg. 43).
- Agència de Protecció de Dades de la Comunitat de Madrid. Consulta Joves i Internet, dedicat als joves.
- Autoritat Catalana de Protecció de Dades. Consulta l'àrea jove Privacitat per a joves.
- Agència Basca de Protecció de Dades. Pots consultar "Privacitat en xarxes socials", "Vídeos formatius" i el portal per a adolescents i educadors "Kontuzdatos".

Si tens un compte en un lloc web de xarxes socials, respon les preguntes següents segons la teva opinió i la teva pròpia experiència en la matèria.

- En general, els perfils que dissenyes tu i els teus amics i les teves amigues són públics o privats?
- Facilites dades com el nom, la data de naixement i el número del telèfon mòbil?
- Saps si persones que coneixes afegeixen amics que no coneixen? De quina manera t'afectaria si un dels teus amics afegís un estrany al seu grup d'amics en línia?
- Etiquetes fotos d'amics i amigues sense el seu permís?
- Fas comentaris al mur o en el d'amics i amigues sense pensar en si el que escrius és privat o el que dius pot resultar molest?
- Pots aplicar alguna de les recomanacions a l'experiència que tu i les teves amistats heu tingut en relació amb els perfils web?

IDEES PER A L'ACCIÓ

Analitza el tema del robatori d'identitat, utilitzant diferents mitjans de comunicació (premsa / televisió / ràdio / Internet) durant un període de temps determinat. Centra't especialment en les dades estadístiques disponibles sobre el robatori d'identitat, en qualsevol àmbit en què es produeixi. Investiga amb quina freqüència s'esmenta que els llocs web de xarxes socials són fonts potencials per al robatori d'identitat. Finalment, redacta un informe i prepara una exposició / presentació per explicar les teves conclusions principals.

UNITAT 4.7

ALUMNAT

RFID: GENERANT ONES

Identificació per radiofreqüència (RFID)

La identificació per radiofreqüència (RFID) és un tipus de sistema d'identificació automàtica que utilitza freqüències d'ones de ràdio. La informació es transmet a través d'un dispositiu portàtil anomenat etiqueta o tag, el senyal del qual és captat per un lector de RFID. Les dades que es transmeten per l'etiqueta poden contenir informació relacionada amb la seva identificació o localització.

Les etiquetes de RFID s'utilitzen molt en els sectors d'emmagatzematge i

transport, perquè ajuden a identificar la ubicació de les mercaderies. Així mateix, els supermercats i el comerç minorista han mostrat un gran interès per aquestes etiquetes de RFID. Els grups de llibertats civils i els activistes en pro de la privacitat han expressat les seves preocupacions i han qüestionat en quin moment hauria de deixar de funcionar l'etiqueta de RFID, col·locada en el producte: en pagar el producte a la caixa (punt de compra) o en obrir-lo a casa (consum)? Igual que els articles, les targetes de fidelització són un objecte obvi per col·locar etiquetes de RFID, perquè el lector de RFID

del supermercat alertaria de la teva presència en entrar a l'establiment amb la targeta de fidelització a la cartera...

Les compres del futur?

Quan una persona entra en un establiment d'una coneguda cadena de botigues de moda i porta la seva targeta de fidelització amb una etiqueta de RFID, en aquest mateix instant el dependent de l'establiment, gràcies al lector de RFID manual que té, coneix les preferències del potencial comprador, les compres anteriors i estadístiques fonamentals, abans, fins i tot, que el comprador comenci a mirar. Un cop a l'emprovador, el lector de RFID suggereix al client altres peces que podrien combinar amb les que ha escollit i les hi mostra en una pantalla de vídeo instal·lada a l'emprovador. En alguns casos, els lectors de RFID poden, fins i tot, llegir les etiquetes col·locades per altres empreses. Escanejant la resta de les bosses de les teves compres o les targetes de fidelització que portes a la cartera, es confeccionarà una imatge més àmplia dels teus hàbits de compra, que s'afegirà al perfil teu que la botiga va dissenyar.

"Només ha comprat tres peces de la col·lecció d'aquesta temporada? L'any passat va ser un dels nostres millors clients.

Potser té problemes econòmics o potser s'ha passat a la competència."

UNITAT 4.7

ALUMNAT

RFID: GENERANT ONES

LES ETIQUETES DE RFID I ELS NENS I LES NENES

En alguns països, s'estan provant dispositius de RFID dissenyats per identificar i localitzar nens. Les solucions són diverses:

Etiquetes per a nadons: als nadons se'ls col·loca una polsera, que transmet un senyal de ràdio a un auricular que porten el pare, la mare o la persona que en té cura. Es genera un anell protector i l'alarma es dispara quan el nen gateja fora d'aquesta zona.

Telèfon i-Kids: els pares regalen als seus fills telèfons i-Kids. Si els pares volen saber on és el seu fill, envien un missatge de text a un número determinat i reben el senyal del telèfon i-Kids del seu fill, que n'indica la localització

Cinturons rastrejadors: en aquests cinturons es col·loca una etiqueta amb un Sistema de Posicionament Global (GPS), perquè els pares puguin entrar a Internet i obtenir una imatge de satèl·lit de la localització dels seus fills. La imatge s'actualitza cada 15 segons.

Implants: en realitat, els xips s'implanten sota la pell. Actualment, les mascotes ja porten microxips. Els plans d'implantar xips als nens han trobat oposició, a causa de qüestions ètiques.

ACTIVITAT
DE SEGUIMENT

El Consell Escolar d'una escola de primària de la teva zona vol provar una instal·lació d'identificació i localització de nens, en un radi de 50 metres. Com a secretari o secretària de l'Associació de Mares i Pares d'Alumnes (AMPA), has d'escriure una carta a la direcció del col·legi per sol·licitar informació sobre la iniciativa i els seus motius. Sol·licita una reunió per parlar sobre el tema.

ACTIVITAT
DE SEGUIMENT

Els teus pares estan pensant de comprar un dispositiu amb etiqueta RFID, per al teu germà de 6 anys. D'aquesta manera, ells estarien més tranquils, però tu estàs preocupat perquè penses que s'estan passant. Escriu una llista amb arguments a favor i en contra que els pares comprin dispositius per identificar i localitzar els seus fills. Reflexiona sobre això: què passaria si quan els fills i filles creixessin i fossin adolescents, els pares decidissin que han de continuar portant aquests dispositius? Haurien de tenir veu i vot en l'assumpte, els adolescents?

UNITAT 4.8

ALUMNAT

BIOMETRIA

Els sistemes informàtics que generen informació biomètrica identifiquen automàticament les característiques fisiològiques, com les empremtes dactilars, la retina, la cara, els patrons vocals i fins i tot l'olor corporal, com a característiques úniques de l'individu. **Llegeix aquest article de premsa i respon les preguntes de la pàgina següent.**

Escàners biomètrics en un menjador escolar

Kevin Schofield, *The Scotsman*, 27/10/2006

Els alumnes d'una escola de primària d'Escòcia han estat els primers del món a pagar els seus àpats passant el palmell de la mà per un escàner, en comptes de fer-ho amb diners en efectiu.

L'escola de primària Todholm, a Paisley, ha introduït la tecnologia biomètrica que permet identificar l'alumnat a través dels patrons únics de les venes de les mans.

Això implica que s'ha acabat perdre els diners per al menjador -i aquest sistema protegeix la identitat dels alumnes que tenen dret a rebre menjars gratuïts a l'escola. Així mateix, identifica aquelles persones amb al·lèrgies alimentàries i fomenta la dieta equilibrada entre l'alumnat, en proporcionar-los una lectura dels àpats que han triat durant la setmana.

Ara, aquelles persones relacionades amb aquest sistema pretenen expandir-lo per tot Escòcia i asseguren que es podria utilitzar per permetre l'entrada i la sortida de nois i noies a l'escola, per registrar-ne l'assistència i per treure llibres de la biblioteca. No obstant això, els opositors al sistema argumenten que és innecessari i que suposa, possiblement, una violació de les llibertats civils.

Pat Swanson, vicedirector de l'escola Todholm, va dir que el sistema nou és molt millor que l'anterior. "Als nens els agrada perquè és nou i emocionant i, a més, fàcil d'usar". I ha afegit que "això significa que no han de portar diners a l'escola, que a més solen perdre sovint, i així no hem d'enviar cartes a les famílies reclamant el pagament dels àpats".

Moltes escoles ja utilitzen targetes de banda magnètica, per evitar utilitzar diners en efectiu als menjadors. No obstant això, Grant Henderson,

director de contractació d'Amey, empresa encarregada de l'escàner de mans, va assegurar que aquest sistema és molt més fiable. Va dir que "el problema consisteix que els alumnes poden perdre les targetes de banda magnètica, especialment els més joves" i va garantir que "amb aquest sistema, els més petits només han d'acudir al menjador i passar el palmell de la mà per l'escàner. A continuació, un dispositiu mostra a l'encarregada del menjador la quantitat de diners restant en el compte de l'alumne corresponent i els menjars del menú que ha seleccionat en ocasions anteriors, i d'aquesta manera té l'opció de triar alguna cosa més saludable."

"Fins i tot es poden comunicar a l'empresa de càtering les al·lèrgies que qualsevol alumne pugui tenir, perquè sàpiga el tipus d'aliments que no pot menjar". Mr. Henderson va predir que la tecnologia biomètrica podria aplicar-se en altres àmbits de la vida escolar. Va dir que "per exemple, en comptes de passar llista cada matí, l'alumnat hauria de passar, únicament, el palmell de la mà per l'escàner en arribar a l'escola."

"Aquest sistema també podria utilitzar-se per qüestions de seguretat, és a dir, podria ser una manera de mantenir allunyades de l'escola les persones que no hi haurien de ser." Tot i això, Patrick Harvie, membre del Parlament escocès pertanyent al partit verd, va dir que el preocupava molt l'ús de la tecnologia biomètrica a les escoles.

"Potencialment, qualsevol d'aquests sistemes podria comportar com a conseqüència el tractament erroni de la informació, o que la informació arribés a qui no hauria d'arribar."

BIOMETRIA

PREGUNTES

1. Quin és l'objectiu principal del nou sistema biomètric?
2. Segons l'article, també es podria reunir informació per a molts altres fins, quins són?
3. Et sorprendries si, en triar el menú, et recomanessin que agafessis alguna cosa més saludable perquè ja has menjat patates fregides aquesta setmana?
4. Et preocuparia si els teus pares poguessin sol·licitar una còpia detallada de tots els àpats o els refrigeris que has comprat al menjador de l'escola?
5. Creus que l'escola va consultar els alumnes i les seves famílies les opinions sobre aquest nou sistema abans d'implantar-lo?
6. Creus que hi ha alguna manera que els pares i les mares permetin als seus fills utilitzar un menjador en el qual no es pagui amb diners en efectiu, però tampoc es registri cap dada (excepte la quantitat total gastada)?
7. Per a quins d'aquests fins creus que es podria utilitzar la biometria? Pots triar-los tots, algun o cap. Argumenta la teva resposta.

FINS DE SEGURETAT

ASSISTÈNCIA / PASSAR LLISTA

ÀPATS GRATUÏTS A L'ESCOLA

AL·LÈRGIES

PRÉSTEC DE LLIBRES DE LA BIBLIOTECA

DIETA / ALIMENTACIÓ

ACTIVITAT DE SEGUIMENT

Registre escolar de les empremtes dactilars:

En aquest moment, la teva escola està considerant instal·lar un sistema d'identificació mitjançant empremtes dactilars, que avisaria les famílies que els seus fills o filles no han assistit a classe en qüestió de segons. Els alumnes col·loquen el seu dit en un escàner que llegeix l'empremta dactilar i registra l'assistència en un ordinador. Si un/a alumne/a no es registra al començament del dia, s'envia immediatament un missatge de text d'alerta al telèfon mòbil del pare o de la mare. Aquesta informació també es podria ser trametre als/a les inspectors/es d'educació que vulguin utilitzar les dades per localitzar l'alumnat que fa campana.

Imagina que t'han encarregat escriure un article per a la revista de l'escola sobre la proposta d'implantació del sistema biomètric, descrit a la pàgina anterior, per controlar l'assistència dels alumnes. Mira de trobar un equilibri entre els drets de l'alumnat i les necessitats de l'escola.

ACTIVITAT DE SEGUIMENT

Imagina la següent situació: al Parlament se sotmetrà a debat una llei que regularà les disposicions sobre els sistemes d'etiquetes electròniques en el transport públic.

En cas que s'aproves la llei, tots els abonaments dels transports públics portarien una etiqueta electrònica. L'etiqueta transmetria dades, com el nom de la persona titular de la targeta de viatge i la destinació, a una base de dades central administrada per una agència de transport del govern. L'etiqueta seria vàlida durant dues setmanes. Segons els defensors de la nova llei, aquest sistema resultaria extremadament útil a l'hora de localitzar els autors de delictes i ajudaria a determinar els últims moviments de les persones desaparegudes. Els opositors, en canvi, argumenten que aquest sistema no només suposa una intrusió injustificada en el dret a la privacitat, sinó que també afecta greument el dret a la llibertat de moviment.

Debateu a classe el sistema d'etiquetes proposat en els abonaments del transport, i que l'alumnat investigui sobre aquest tema per esbrinar si en altres països europeus s'han implantat sistemes similars, per exemple, la targeta de transport "Oyster Card" a Londres. Dividiu la classe en dos grups (un representarà el Govern i un altre l'oposició), per generar un debat al voltant de la llei i presentar suggeriments per a possibles esmenes.

Organitzeu una votació sobre la llei i les esmenes que s'hagin pogut acceptar. Analitzeu el significat del resultat final, pel que fa al funcionament i la gestió del nou sistema.

UNITAT 4.8

ALUMNAT

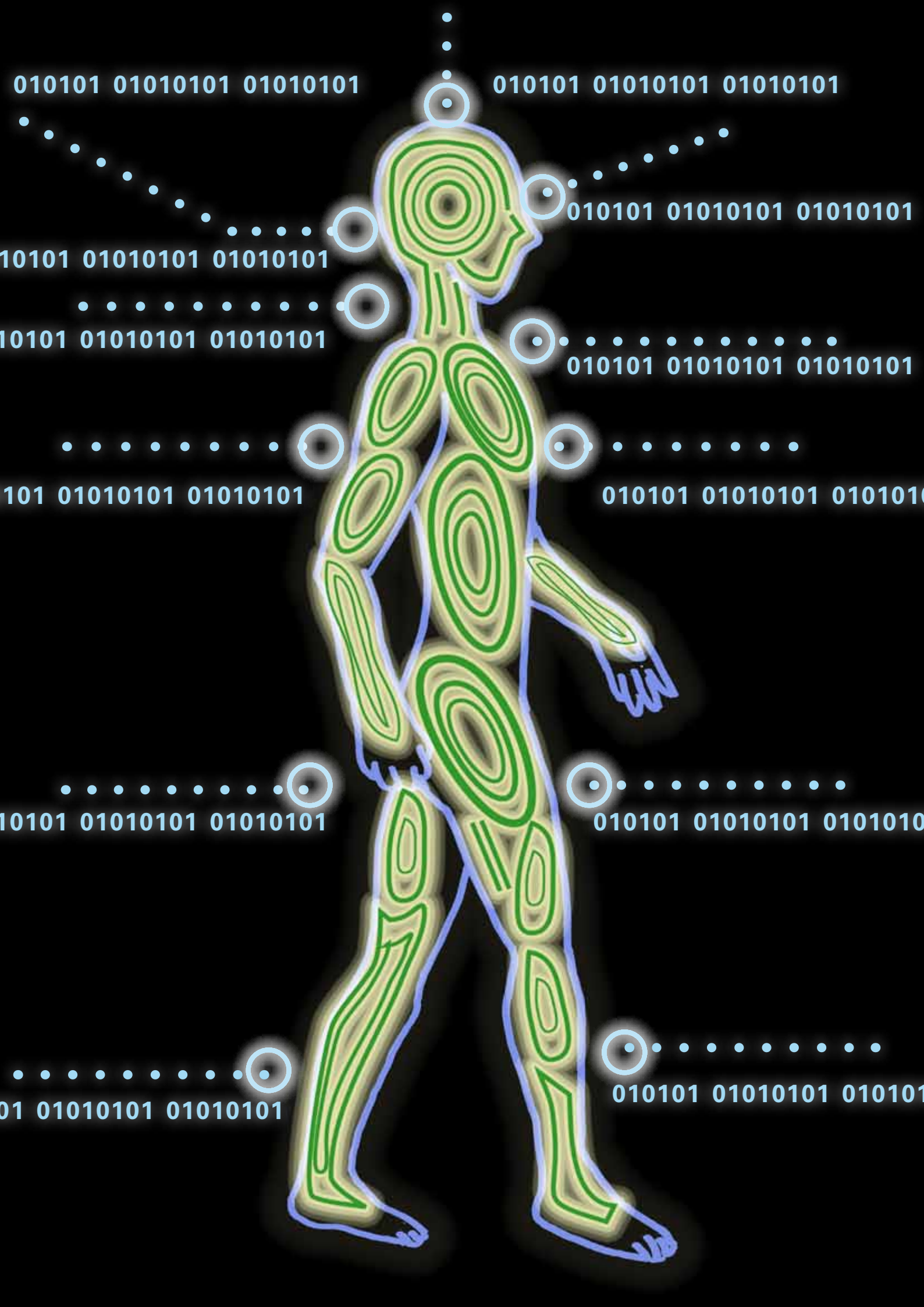
BIOMETRIA

IDEES PER A L'ACCIÓ

En moltes ciutats, hi ha videocàmeres per a la vigilància; de la policia, en les vies públiques, i privades, en les comunitats de veïns. Fes una enquesta al teu barri o a la teva ciutat, a la zona on hi hagi col·locades càmeres de vigilància. Identifica tots els punts en què hi hagi càmeres i pregunta la gent la seva opinió respecte de la iniciativa, i si consideren que les càmeres representen una intrusió en les seves vides. Així mateix, pregunta a persones que tinguin negocis locals si han notat alguna millora des que es van instal·lar les càmeres, i si hi ha cap desavantatge.

Contacta amb algun responsable d'instal·lar els sistemes de videovigilància, per demanar més informació sobre la matèria. Qui s'encarrega d'administrar el sistema? Van presentar els veïns alguna objecció amb anterioritat a la instal·lació del sistema? Han rebut alguna queixa en relació amb les càmeres? Amb quina freqüència es lliuraran a la policia o als jutges les imatges gravades? Amb quina freqüència sol·liciten els ciutadans veure les imatges gravades?

APPENDIX

**GUIA
DE
CONTINGUTS
LEGALS**

INTRODUCCIÓ

El 10 de desembre de 1948, l'Assemblea General de les Nacions Unides va aprovar i proclamar la **Declaració Universal de Drets Humans**. Després d'aquest acte històric, l'Assemblea va demanar a tots els països membres que publicuessin el text de la Declaració i disposessin que fos "distribuït, exposat, llegit i comentat a les escoles i altres establiments d'ensenyament, sense distinció fonamentada en la condició política dels països o dels territoris".

La Declaració Universal de Drets Humans, en el seu **article 12**, diu:

Ningú no serà objecte d'intromissions arbitràries en la seva vida privada, la seva família, el domicili o la correspondència, ni d'atacs al seu honor i la seva reputació. Tota persona té dret a la protecció de la llei contra intromissions o atacs d'aquesta mena.

Els articles 18.1 i 18.4 de la CE i la Carta dels Drets Fonamentals de la Unió Europea estan assentats en aquesta declaració.

Al nostre país, la **Constitució Espanyola de 1978** reconeix, a l'**art. 18**, el dret a l'honor, a la intimitat personal i familiar, a la pròpia imatge, el dret a la inviolabilitat del domicili i al secret de les comunicacions. El principal desenvolupament legislatiu que s'ha produït fins ara del dret a la intimitat, reconegut en l'art. 18.1 de la Constitució, ha estat la **Llei orgànica 1/1982, de 5 de maig**, de protecció civil del dret a l'honor, a la intimitat personal i familiar i a la pròpia imatge. L'article 18.4 de la CE està inclòs dins de la norma constitucional que reconeix i proclama diferents drets relatius a la privacitat de les persones. Així, aquesta norma dicta un dret nou a controlar la pròpia informació personal, sigui íntima o no, un dret general enfront de les tecnologies de la informació.

El desenvolupament de les tecnologies de la informació presenta també alguns aspectes d'inseguretat i alarma. Són diversos els drets fonamentals que es poden veure amenaçats o vulnerats per un ús indegut de les tecnologies de la informació i hi ha el perill que les tecnologies de la informació entrin en conflicte amb el dret a la intimitat. El tractament automatitzat d'informació relativa a les persones físiques facilita un nombre indeterminat de possibilitats, que permet recollir dades personals, conservar-les i transmetre-les. La tecnologia és capaç de tractar un gran volum d'informació i de relacionar-la entre si, de manera que dóna la possibilitat de crear perfils de la nostra personalitat, perfils que poden arribar a justificar decisions públiques o privades i que poden limitar la nostra llibertat o condicionar la nostra manera d'actuar.

La STC 292/2000, de 30 de novembre, representa el pronunciament del **Tribunal Constitucional** més clar en relació amb l'existència d'un dret fonamental a la protecció de dades personals, a partir de l'art. 18.4 de la CE, amb autonomia respecte del dret a la intimitat.

El dret fonamental a la protecció de dades personals és un dret autònom, amb un contingut concret que permet a la persona un control de les seves dades personals, siguin o no íntimes. Aquest dret fonamental no protegeix únicament la informació íntima de l'individu, sinó qualsevol informació referida a una persona i, fins i tot, la informació coneguda per tota la societat. La definició de dades de caràcter personal fa referència a dades atribuïbles a una persona, que la identifiquin i puguin facilitar la configuració d'un perfil, tot i que no pertanyin a l'àmbit de la intimitat de la persona.

Respecte de la legislació europea relativa a aquest dret, destaquem que a la **Carta de Drets Fonamentals de la Unió Europea** es reconeix aquest dret, amb naturalesa pròpia i independent del dret a la vida privada.

Al reconeixement d'aquest dret hi ha contribuït, en part essencial, la normativa del Consell d'Europa i el Dret de la Unió Europea. Mereix especial consideració el **Conveni 108, de 28 de gener de 1981, del Consell d'Europa**, per a la protecció de les persones respecte del tractament automatitzat de les dades personals, els principis dels drets i les llibertats.

Cal remarcar la **Directiva 95/46/CE del Parlament Europeu i del Consell, de 24 d'octubre de 1995**, relativa a la protecció de les persones físiques pel que fa al tractament de dades personals i a la lliure circulació d'aquestes dades.

Un altre precepte a subratllar es la **Directiva 2002/58/C del Parlament Europeu i del Consell, de 15 de desembre de 1997**, relativa al tractament de les dades personals i a la protecció de la intimitat en el sector de les telecomunicacions, on es fa menció expressa a la necessitat de respectar aquest dret fonamental a la protecció de dades personals, en les comunicacions electròniques i en el comerç electrònic. Aquesta Directiva pretén fer compatible el desenvolupament del sector de les telecomunicacions, que suposa el tractament i emmagatzemament massiu de dades d'abonats i usuaris, i la protecció dels drets i les llibertats fonamentals de les

persones físiques i els interessos legítims de les persones jurídiques.

Dins de la legislació sectorial, i entrant més en l'àmbit que ens afecta, és important assenyalar la **Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig**, d'Educació, que a la disposició addicional vint-i-tresena descriu clarament el tractament de dades personals dels alumnes a les diferents branques educatives.

Les noves tecnologies de la informació i les comunicacions han contribuït de manera inequívoca a evolucionar els sistemes de tractament de la informació respecte dels mitjans tradicionals, a través dels quals, fins fa poc temps, es canalitzava la informació derivada de l'activitat dels centres docents i de l'Administració educativa. Per poder desenvolupar la seva funció educadora, qualsevol centre escolar necessita recollir dades de caràcter personal, tant dels alumnes com dels seus empleats públics -administratius i docents-; sobre ells, gestiona fitxers o tractaments de dades, ja sigui en suport informàtic o en suport paper, o bé en un suport mixt format per una part automatitzada i una altra de manual. Alhora, l'Administració educativa treballa diàriament amb dades de caràcter personal. Aquestes dades es refereixen fonamentalment a les indicades anteriorment, però també poden fer referència a terceres persones que, com a conseqüència de la seva activitat, entren en contacte tant amb els centres docents com amb els mateixos òrgans administratius.

En aquest context, tant l'Administració educativa com els mateixos centres escolars s'han d'adaptar a les exigències de la **Llei orgànica 15/1999, de 13 de desembre, de protecció de dades de caràcter personal (LOPD)**, tenint en compte que la societat actual demana que les innovacions tecnològiques s'adeqüin al respecte a la intimitat i a la protecció d'aquest important dret.

Cal recordar que l'aplicació de la Llei orgànica de protecció de dades s'estén a tots els fitxers de titularitat pública i privada que continguin dades de caràcter personal, amb les úniques excepcions que la mateixa llei estableix, per la qual cosa difícilment cap centre educatiu que mantingui o tracti fitxers amb dades de caràcter personal pot excusar el compliment d'aquesta obligació legal.

Un altre aspecte important a tractar en l'àmbit educatiu és l'ús que l'alumnat fa de les noves tecnologies. És molta la informació, les opinions i les propostes presentades que tracten aquest tema en diferents mitjans, tant els especialitzats com els que no ho són. Tot i que, en alguns casos, la diferència de xifres sobre els perills, l'assetjament i la falta de seguretat dels joves en el tractament d'informació a Internet és important, pràcticament totes les xifres coincideixen en els termes següents.

- Els escolars naveguen per Internet sense cap control ni mesura de seguretat.
- No són conscients del perill que suposa no aplicar aquestes mesures.
- Xategen amb persones que no coneixen.
- Faciliten les seves dades personals i, en alguns casos, les dels seus familiars, així com altra informació de l'àmbit familiar.
- Pengen imatges de terceres persones sense el seu consentiment, així com comentaris i frases que afecten l'honor i la intimitat de tercers.

Aquestes circumstàncies, juntament amb altres, en alguns casos de més transcendència, són les que han impulsat les diferents agències i autoritats de Protecció de Dades de l'Estat a estudiar, elaborar i proporcionar uns mitjans que ajudin els educadors a divulgar i inculcar l'ús responsable d'Internet a l'alumnat dels centres educatius.

Finalment, cal informar que l'objectiu d'aquesta Guia de Continguts Legals és facilitar als educadors una relació de preceptes que considerem que els poden ajudar a desenvolupar la seva activitat. La Guia està dividida en diversos apartats, segons l'àmbit territorial, normativa europea, estatal (inclosa la jurisprudència), autonòmica i sectorial (educativa i menors).

LEGISLACIÓ EUROPEA

- ➔ **Carta dels drets fonamentals de la Unió Europea (art. 7 i 8).**
- ➔ **Tractat de Funcionament de la Unió Europea (art. 16).**
El títol II, article 16, reconeix el dret de tota persona a la protecció de dades de caràcter personal.
- ➔ **Directiva 95/46/CE, del Parlament Europeu i del Consell, de 24 d'octubre de 1995.**
Relativa a la protecció de les persones físiques, pel que fa al tractament de dades personals i a la lliure circulació d'aquestes dades.
- ➔ **Directiva 1999/93/CE, del Parlament Europeu i del Consell, de 13 de desembre de 1999.**
Per la qual s'estableix un marc comunitari per a la signatura electrònica.
- ➔ **Directiva 2000/31/CE, del Parlament Europeu i del Consell, de 8 de juny de 2000**
Relativa a determinats aspectes jurídics dels serveis de la societat de la informació, en particular el comerç electrònic al mercat interior.
- ➔ **Directiva 2002/20/CE, del Parlament Europeu i del Consell, de 7 de març de 2002.**
Relativa a l'autorització de xarxes i serveis de comunicacions electròniques.
- ➔ **Directiva 2002/21/CE, del Parlament Europeu i del Consell, de 7 de març de 2002.**
Relativa a un marc regulador comú de les xarxes i els serveis de comunicacions electròniques.
- ➔ **Directiva 2002/58/CE, del Parlament Europeu i del Consell, de 12 de juliol de 2002.**
Relativa al tractament de les dades personals i a la protecció de la intimitat en el sector de les comunicacions electròniques.
- ➔ **Directiva 2006/24/CE, del Parlament Europeu i del Consell, de 15 de març de 2006.**
Sobre la conservació de dades generades o tractades en relació amb la prestació de serveis de comunicacions electròniques d'accés públic o de xarxes públiques de comunicacions i per la qual es modifica la Directiva 2002/58/CE.
- ➔ **Directiva 2009/136/CE, del Parlament Europeu i del Consell, de 25 de novembre de 2009.**
Per la qual es modifiquen la Directiva 2002/22/CE relativa al servei universal i els drets dels usuaris en relació amb les xarxes i els serveis de comunicacions electròniques, la Directiva 2002/58/CE relativa al tractament de les dades personals i a la protecció de la intimitat en el sector de les comunicacions electròniques i el Reglament (CE) núm. 2006/2004 sobre la cooperació en matèria de protecció dels consumidors.
- ➔ **Reglament (CE) núm. 45/2001, del Parlament Europeu i del Consell, de 18 de desembre de 2000.**
Relatiu a la protecció de les persones físiques pel que fa al tractament de dades personals per les institucions i els organismes comunitaris i a la lliure circulació d'aquestes dades.
- ➔ **Decisió Marc 2008/977/JAI, del Consell, de 27 de novembre de 2008.**
Relativa a la protecció de dades personals tractades en el marc de la cooperació policial i judicial en matèria penal.

LEGISLACIÓ ESTATAL

- ➔ **Constitució Espanyola de 27 de desembre de 1978.**
- ➔ **Llei orgànica 15/1999, de 13 de desembre**, de protecció de dades de caràcter personal, modificada per la **disposició addicional cinquanta-sisena de la Llei 2/2011, de 4 de març, d'economia sostenible.**
- ➔ **Reial decret 1720/2007, de 21 de desembre**, pel qual s'aprova el Reglament de desplegament de la Llei orgànica 15/1999, de 13 de desembre, de protecció de dades de caràcter personal.
- ➔ **Reial decret 3 / 2010, de 8 de gener**, pel qual es regula l'Esquema Nacional de Seguretat en l'àmbit de l'Administració Electrònica (Disposició addicional quarta. Modificació del Reglament de desplegament de la Llei orgànica 15/1999, de protecció de dades de caràcter personal, aprovat pel Reial decret 1720/2007, de 21 de desembre).
- ➔ **Reial decret 428/1993, de 20 de març**, pel qual s'aprova l'estatut de l'Agència Espanyola de Protecció de Dades.

INSTRUCCIONS

- ➔ **Instrucció 1/2006, de 12 de desembre, de l'Agència Espanyola de Protecció de Dades**, sobre el tractament de dades personals amb fins de vigilància a través de sistema de càmeres o videocàmeres.
- ➔ **Instrucció 1/2004, de 22 de desembre, de l'Agència Espanyola de Protecció de Dades**, sobre publicació de les seves resolucions.
- ➔ **Instrucció 2/1995, de 4 de maig, de l'Agència Espanyola de Protecció de Dades**, sobre garantia de les dades personals recollides en la contractació d'assegurança de vida de forma conjunta amb un préstec hipotecari o personal.
- ➔ **Instrucció 1/1996, d'1 de març, de l'Agència Espanyola de Protecció de Dades**, sobre fitxers automatitzats establerts amb la finalitat de controlar l'accés a edificis.
- ➔ **Instrucció 2/1996, d'1 de març, de l'Agència Espanyola de Protecció de Dades**, sobre fitxers automatitzats establerts amb la finalitat de controlar l'accés als casinos i sales de bingo.

LEGISLACIÓ AUTONÒMICA

AGÈNCIA DE PROTECCIÓ DE DADES DE LA COMUNITAT DE MADRID

- ➔ **Llei 8/2001, de 13 de juliol**, de protecció de dades de caràcter personal a la Comunitat de Madrid.
- ➔ **Decret 40/2004, de 18 de març**, pel qual s'aprova l'Estatut de l'Agència de Protecció de Dades de la Comunitat de Madrid.
- ➔ **Decret 99/2002, de 13 de juny**, de regulació del procediment d'elaboració de disposicions de caràcter general de creació, modificació i supressió de fitxers que contenen dades de caràcter personal, així com la seva inscripció en el Registre de Fitxers de Dades Personals.
- ➔ **Decret 67/2003, de 22 de maig**, pel qual s'aprova el Reglament de desenvolupament de l'Agència de Protecció de Dades de la Comunitat de Madrid de tutela de drets i de control de fitxers de dades de caràcter personal.
- ➔ **Resolució de 9 de gener de 2007**, del director de l'Agència de Protecció de Dades de la Comunitat de Madrid, per la qual s'estableixen els models d'impresos i els mitjans pels quals s'ha de procedir a la notificació d'inscripcions de creació, modificació o supressió de fitxers, al Registre de Fitxers de Dades Personals.
- ➔ **Instrucció 1/2007, de 16 de maig**, de l'Agència de Protecció de Dades de la Comunitat de Madrid, sobre el tractament de dades personals a través de sistemes de càmeres o videocàmeres en l'àmbit dels òrgans i administracions públiques de la Comunitat de Madrid.
- ➔ **Instrucció 1/2009, de 17 de desembre de 2009**, de l'Agència de Protecció de Dades de la Comunitat de Madrid, sobre el tractament de dades personals dels nadons en els centres assistencials que integren la xarxa sanitària única d'utilització pública de la Comunitat de Madrid.
- ➔ **Instrucció 2/2009, de 21 de desembre de 2009**, de l'Agència de Protecció de Dades de la Comunitat de Madrid, sobre el tractament de dades personals en l'emissió de justificants mèdics.
- ➔ **Tractament de dades personals en l'emissió de justificants mèdics. NOTA ACLARIDORA**
- ➔ **Recomanació 1/2004, de 14 d'abril**, de l'Agència de Protecció de Dades de la Comunitat de Madrid, sobre la utilització i el tractament de dades del padró municipal pels ajuntaments d'aquesta Comunitat Autònoma.
- ➔ **Recomanació 2/2004, de 30 de juliol**, de l'Agència de Protecció de Dades de la Comunitat de Madrid, sobre custòdia, arxiu i seguretat de les dades de caràcter personal de les històries clíniques no informatitzades.
- ➔ **Recomanació 1/2005, de 5 d'agost**, de l'Agència de Protecció de Dades de la Comunitat de Madrid, sobre arxiu, ús i custòdia de la documentació que compon la història social no informatitzada per part dels centres públics de serveis socials de la Comunitat de Madrid.

LEGISLACIÓ AUTONÒMICA

AGÈNCIA DE PROTECCIÓ DE DADES DE LA COMUNITAT DE MADRID

- ➔ **Recomanació 1/2006, de 3 d'abril**, de l'Agència de Protecció de Dades de la Comunitat de Madrid, sobre cessions de dades d'empleats públics de la Comunitat de Madrid a les seccions sindicals, comitès d'empresa i juntes de personal.
- ➔ **Recomanació 1/2008, de 14 d'abril**, de l'Agència de Protecció de Dades de la Comunitat de Madrid, sobre el Tractament de dades personals en els serveis socials de l'Administració de la Comunitat de Madrid i als serveis socials dels ens locals de la Comunitat de Madrid.
- ➔ **Recomanació 2/2008, de 25 d'abril**, de l'Agència de Protecció de Dades de la Comunitat de Madrid, sobre publicació de dades personals en butlletins i diaris oficials a Internet, en llocs webs institucionals i en altres mitjans electrònics i telemàtics.
- ➔ **Recomanació 3/2008, de 30 d'abril**, de l'Agència de Protecció de Dades de la Comunitat de Madrid, sobre tractament de dades de caràcter personal en serveis d'administració electrònica.

LEGISLACIÓ AUTONÒMICA

AUTORITAT CATALANA DE PROTECCIÓ DE DADES

- ➔ **Estatut d'Autonomia de Catalunya: articles 31, 156 i 182.3.**
- ➔ **Llei 32/2010, de l'1 d'octubre**, de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades.
- ➔ **Decret 48/2003, de 20 de febrer**, pel qual s'aprova l'Estatut de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades.
- ➔ **Instrucció 1/2009, de 10 de febrer**, sobre el tractament de dades de caràcter personal mitjançant càmeres amb fins de videovigilància.
- ➔ **Recomanació 1/2008**, sobre la difusió d'informació que contingui dades de caràcter personal a través d'Internet.
- ➔ **Recomanació 1/2010**, sobre l'encarregat del tractament en la prestació de serveis per compte d'entitats del sector públic de Catalunya.
- ➔ **Recomanació 1/2011**, sobre la creació, modificació i supressió de fitxers de dades de caràcter personal de titularitat pública.
- ➔ **Resolució de 4 d'abril de 2011**, per la qual s'aprova la modificació dels suports normalitzats per formalitzar les inscripcions dels fitxers al Registre de Protecció de Dades de Catalunya.

LEGISLACIÓ AUTONÒMICA

AGÈNCIA BASCA DE PROTECCIÓ DE DADES

- ➔ **Llei 2/2004, de 25 de febrer**, de fitxers de dades de caràcter personal de titularitat pública i de creació de l'Agència Basca de Protecció de Dades.
- ➔ **Decret 308/2005, de 18 d'octubre**, pel qual es desenvolupa la Llei 2/2004, de 25 de febrer, de fitxers de dades de caràcter personal de titularitat pública i de creació de l'Agència Basca de Protecció de Dades.
- ➔ **Decret 309/2005, de 18 d'octubre**, pel qual s'aprova l'Estatut de l'Agència Basca de Protecció de Dades.
- ➔ **Resolució de 21 de juliol de 2005**, del director de l'Agència Basca de Protecció de Dades, per la qual s'estableixen els models normalitzats i els mitjans pels quals s'ha de procedir a la sol·licitud de les inscripcions de creació, modificació o supressió de fitxers en el Registre de Protecció de Dades de l'Agència Basca de Protecció de Dades.
- ➔ **Resolució de 28 de novembre de 2005**, del director de l'Agència Basca de Protecció de Dades, per la qual es desenvolupa l'estructura orgànica de l'Agència Basca de Protecció de Dades.

JURISPRUDÈNCIA

TRIBUNAL DE JUSTÍCIA DE LA UNIÓ EUROPEA

- ➔ **Sentència de 24 de novembre de 2011**, que declara l'aplicació directa de l'article 7 f) de la Directiva 95/46/CE relativa a la protecció de les persones físiques pel que fa al tractament de dades personals i la lliure circulació d'aquestes dades.

JURISPRUDÈNCIA TRIBUNAL CONSTITUCIONAL

- ➔ **Sentència 292/2000, de 30 de novembre de 2000, del Tribunal Constitucional.**
Recurs d'inconstitucionalitat respecte dels art. 21.1 i 24.1 i 2 de la Llei orgànica 15/1999, de 13 de desembre, de protecció de dades de caràcter personal.

JURISPRUDÈNCIA TRIBUNAL SUPREM

- ➔ **Sentència de 2 de juliol de 2007, de la Sala Contenciosa Administrativa del Tribunal Suprem**, que legitima l'ús de l'empremta per al control horari dels treballadors.
- ➔ **Sentència de 26 de setembre de 2007, de la Sala Social del Tribunal Suprem**, per a la unificació de la doctrina sobre l'accés al correu electrònic del treballador per part de l'empresari.
- ➔ **Sentència de 6 d'octubre de 2009, de la Sala Contenciosa Administrativa del Tribunal Suprem**, que denega la legitimació del denunciant per impugnar en via judicial les resolucions de l'Agència Espanyola de Protecció de Dades.
- ➔ **Sentència de 26 de gener de 2010, de la Sala Contenciosa Administrativa del Tribunal Suprem**, sobre l'exercici de forma deslleial del dret d'accés.
- ➔ **Sentència de 15 de juliol de 2010, de la Sala Contenciosa Administrativa del Tribunal Suprem**, que anul·la diversos articles del Reglament de la Llei orgànica de Protecció de Dades

JURISPRUDÈNCIA

JURISPRUDÈNCIA

- ➔ **Sentència de la Sala Contenciosa Administrativa de l'Audiència Nacional, de 29 d'octubre de 2009**, sobre publicació de les dades d'esportistes sancionats per dopatge en una pàgina web.
- ➔ **Sentència de la Sala Contenciosa Administrativa de l'Audiència Nacional, de 25 de febrer de 2010**, sobre la vulneració de les mesures de seguretat i del deure de secret.
- ➔ **Sentència de la Sala Contenciosa Administrativa de l'Audiència Nacional, de 20 de maig de 2010**, sobre tractament de dades personals i cessió de les mateixes sense consentiment.
- ➔ **Sentència de la Sala Contenciosa Administrativa de l'Audiència Nacional, de 27 de maig de 2010**, sobre tractament d'imatges sense complir la Llei orgànica de protecció de dades.
- ➔ **Sentència de la Sala Contenciosa Administrativa de l'Audiència Nacional, de 29 d'octubre de 2010**, sobre un fitxer que estava penjat a Internet al qual es podria accedir fent servir el programa eMule.
- ➔ **Sentència de la Sala Contenciosa Administrativa de l'Audiència Nacional, de 12 de novembre de 2010**, sobre l'ús de les dades del menor per a una finalitat diferent de la que va motivar el seu lliurament.
- ➔ **Sentència de la Sala Contenciosa Administrativa de l'Audiència Nacional, de 3 de gener de 2011**, sobre cessió de dades personals sense consentiment de l'afectat.
- ➔ **Sentència de la Sala Contenciosa Administrativa de l'Audiència Nacional, d'1 d'abril de 2011**, sobre publicació de dades de menors en una pàgina web.
- ➔ **Sentència de la Sala Contenciosa Administrativa de l'Audiència Nacional, de 25 de març de 2011**, sobre documents judicials apareguts a les escombraries.
- ➔ **Sentència de la Sala Contenciosa Administrativa de l'Audiència Nacional, de 20 de maig de 2011**, sobre la instal·lació de càmeres a la via pública.
- ➔ **Sentència de la Sala Contenciosa Administrativa de l'Audiència Nacional, de 16 de juny de 2011**, sobre l'exercici del dret d'oposició en relació amb la publicació de les actes dels plens de les corporacions locals.
- ➔ **Sentència de la Sala Contenciosa Administrativa de l'Audiència Nacional, de 30 de juny de 2011**, sobre el contingut de l'exercici del dret d'accés.
- ➔ **Sentència de la Sala Contenciosa Administrativa de l'Audiència Nacional, de 30 de juny de 2011**, sobre l'exercici del dret de cancel·lació davant d'un fitxer de la Guàrdia Civil.

DADES DE CONTACTE

INFORMACIÓ DE CONTACTE DE LES AGÈNCIES O AUTORITATS DE PROTECCIÓ DE DADES A ESPANYA

Agència Espanyola de Protecció de Dades (AEPD)

Lloc web principal www.agpd.es
Carrer Jorge Juan, 6
28001 Madrid
Telèfon: + (34) 901 100 099
+ (34) 912 663 517
Adreça electrònica: ciudadano@agpd.es

Agencia de Protección de Datos
de la Comunidad de Madrid

Agència de Protecció de Dades de la Comunitat de Madrid (APDCM)

Lloc web principal www.apdcm.es, específicament per a joves l'apartat "Joves i Internet"
Gran Vía, 43, plantes 3 i 10
28013 Madrid
Telèfon: +(34) 917 209 738
Fax: +(34) 917 209 745
Adreça electrònica: apdcm@madrid.org

Autoritat Catalana de Protecció de Dades (APD/CAT)

Lloc web principal **www.apd.cat**. Apartat del lloc web "Privacitat per a joves":

http://www.apd.cat/ca/contingut.php?cont_id=184&cat_id=215

Autoritat Catalana de Protecció de Dades (ACPD)

Carrer Llacuna, 166, 7a planta

08018 Barcelona

Telèfon: + (34) 935 527 800

Fax: + (34) 935 527 830

Adreça electrònica: apdcat@gencat.cat

En cas que necessiteu més informació sobre les nostres activitats per a la sensibilització i capacitat per protegir la privacitat, no dubteu a enviar-nos un correu electrònic a

consultes.apdcat@gencat.cat

Datuak Babesteko
Euskal Bulegoa
Agència Vasca de
Protección de Datos

Agència Basca de Protecció de Dades (AVPD)

Lloc web principal **www.avpd.es**

Microlloc amb programes per a joves i la comunitat educativa:

www.kontuzdatos.info

Agència Basca de Protecció de Dades (AVPD)

Carrer Beato Tomás de Zumárraga, 71, 3r

01008 Vitòria - Gasteiz

Telèfon: + (34) 945 016 230

Fax: + (34) 945 016 231

Adreça electrònica: avpd@avpd.es

REGISTRAR-SE

ENTRAR

DONAR-SE
DE BAJA

PROTEGIR LA TEVA PRIVACITAT
I CONTROLAR LES TEVES DADDES